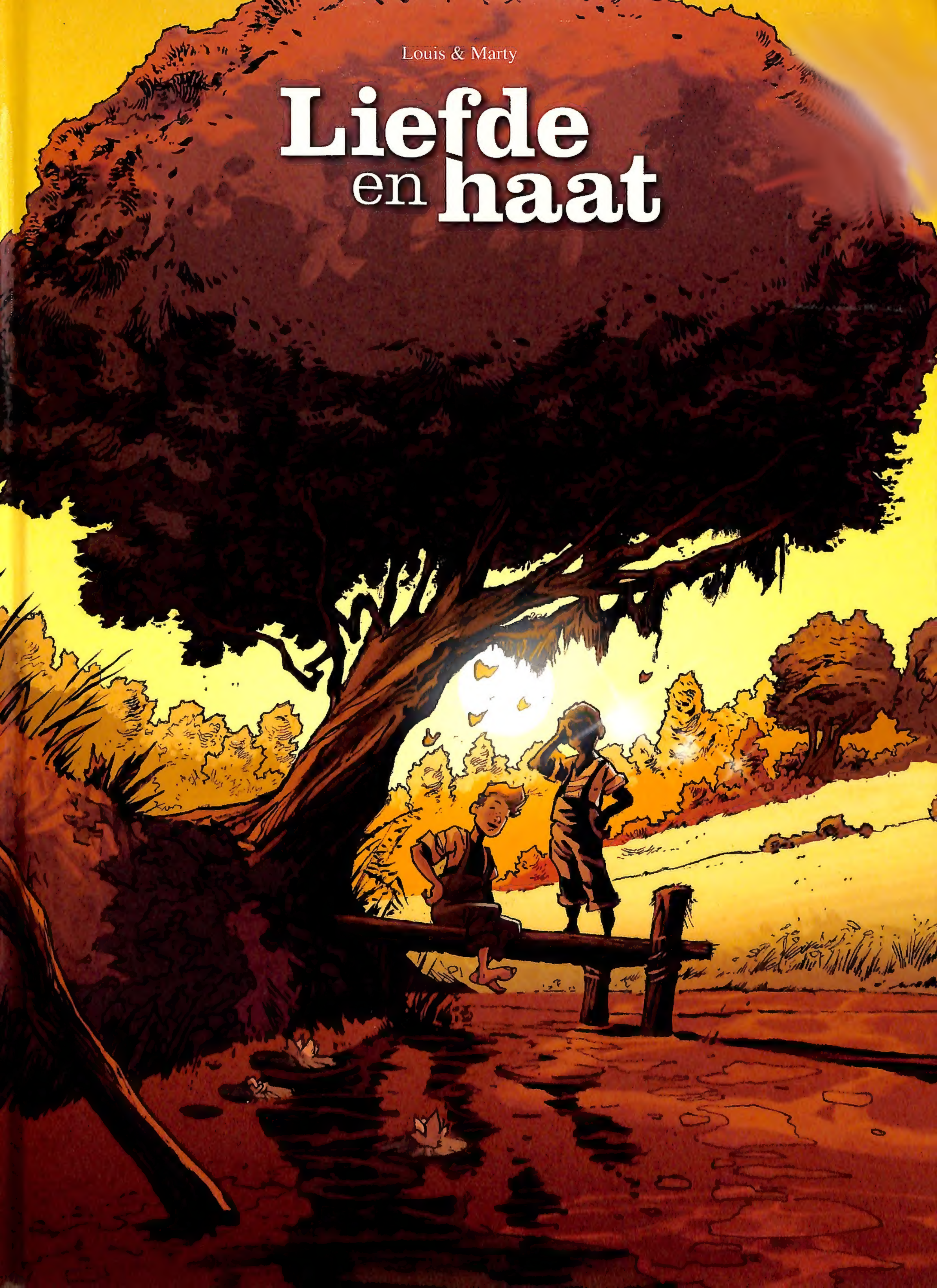

Louis & Marty
Liefde en haat

Liefde en haat

scenario Stéphane Louis

tekeningen Lionel Marty

inkleuring Véra Daviet

Ik wil in de eerste plaats Hervé en Olivier S. bedanken
die in dit verhaal geloofden, en ook Lionel en Véra
die er leven aan gaven.

Ik bedank ook Laurence, Olivier P. Agnès, Bruno
en het hele team van Bamboo.

Speciale dank aan Baptiste Payen die als eerste
dit wereldje ontdekte en er zijn stempel op drukte.

Voor mijn familie, mijn vrienden, mijn kameraden, mijn maten.

Louis

Ik bedank Louis, Lionel en het hele team van Bamboo
voor dit mooie avontuur.

Véra

Bedankt aan Stéphane Louis die me dit verhaal toevertrouwde,
aan Véra die het opwaardeerde met haar kleuren,
aan Hervé Richez voor zijn zorgzame aandacht tijdens de realisatie,
en aan Cécile die me tijdens deze marathon steunde.
Ik draag dit album op aan mijn broer, Jérôme.

Lionel

D/2017/10295/29
ISBN 9789085524823

Distributie: Stribbelstrips, Hamont-Achel

Saga Uitgaven
Berkenhagestraat 77
B-8210 Zedelgem

www.sagauitgaven.be

LOUISIANA, 1948.

MIJN NAAM IS ABELARD, MAAR IEDEREEN NOEMT ME ABE...

WILL'S TOOLS

SWIF

... EN IK STA OP HET PUNT TE STERVEN.

WILL'S TOOLS

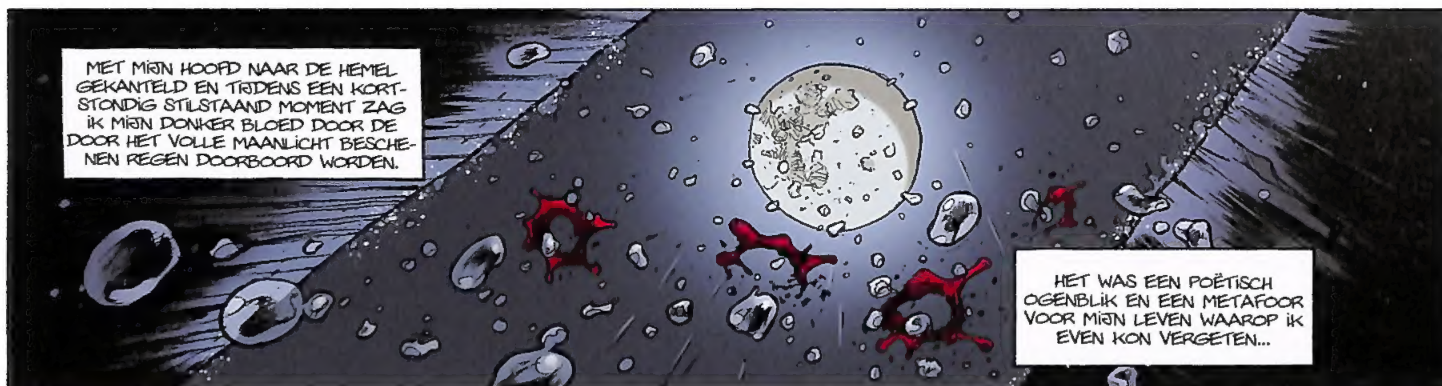
WEL, NIKKER?

GEEF JE HET OP?

HEE, ABOEBOE?

HOEVEEL RONDEN KAN JE HET TEGEN MIJ UITHOUDEN?

GEEN ENKELE, EN DAT WEET HIJ.

MET MIJN HOOFD NAAR DE HEMEL GEKANTELD EN TIJDENS EEN KORT-STONDIG STILSTAAND MOMENT ZAG IK MIJN DONKER BLOED DOOR DE DOOR HET VOLLE MAANLICHT BESCHE-NEN REGEN DOORBOORD WORDEN.
HET WAS EEN POËTISCH OGENBLIK EN EEN METAFOOR VOOR MIJN LEVEN WAAROP IK EVEN KON VERGETEN...

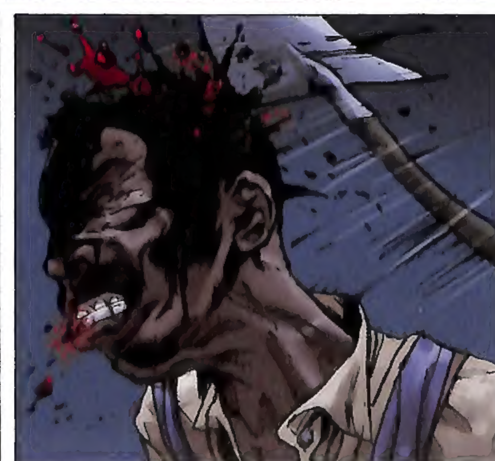
... DAT IK NIET ALLEEN WAS.

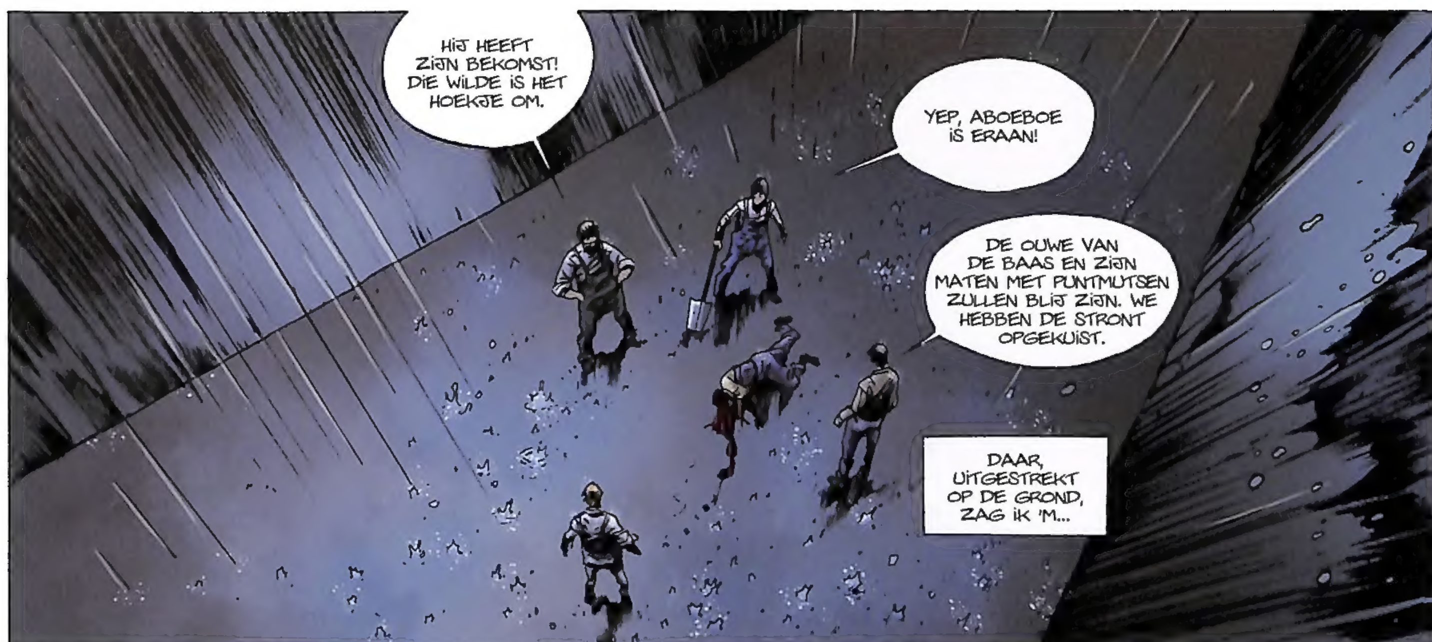
TERUG OP AARDE. IN DE RING. IK KON HET UITEINDELIJK ÉÉN RONDE VOLHOUDEN.

IK DURFDE NIET WEDDEN OP EEN TWEEDE RONDE, WANT IK LAG NAUWELIJKS OP DE GROND OF IK VLOOG WEER OMHOOG...

BOKS JE GRAAG, ABOEBOE?
HEB JE DE REGELS NIET BEGREPEN?
TE MOEILIJK VOOR JE APEN-KOP? HÉ?
WAT DENK JIJ, DUDE?
IK...

... IK DENK DAT WE HEM EEN EENVOUDIGER SPELLETJE MOETEN LEREN...

... BASEBALL!
DE REGELS ZIJN EENVOUDIG EN JE KAN ZE MAKKELIJK INPRENTEN...
... IN JE HOOFD!

HIJ HEEFT ZIJN BEKOMST! DIE WILDE IS HET HOEKJE OM.
YEP, ABOEBOE IS ERAAN!
DE OUWE VAN DE BAAS EN ZIJN MATEN MET PUNTMUTSEN ZULLEN BLIJ ZIJN. WE HEBBEN DE STRONT OPGEKUIST.
DAAR, UITGESTREKT OP DE GROND, ZAG IK 'M...

... DE BAAS.
WILL, MIJN VRIEND.

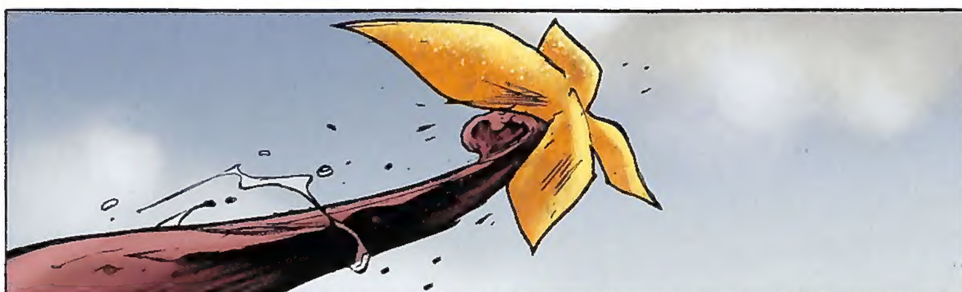

MIJN DIERBARE, ENIGE, ECHTE VRIEND.
WILL...

... ONBEWEEGLIJK.
COMPLEET, TOTAAL, VOLSLAGEN ONBEWEEGLIJK.
DOOR DIE KLAP, MEER DAN DOOR DE ANDERE DIE HET UITERSTE VAN MIJN KRACHTEN VERGDEN... STIERF IK DIE AVOND...
... LAAT ME U HET VERHAAL VAN ONZE VRIENDSCHAP VERTELLEN...
... ONS VERHAAL.

LOUISIANA, 1929.

HAHAHAHA

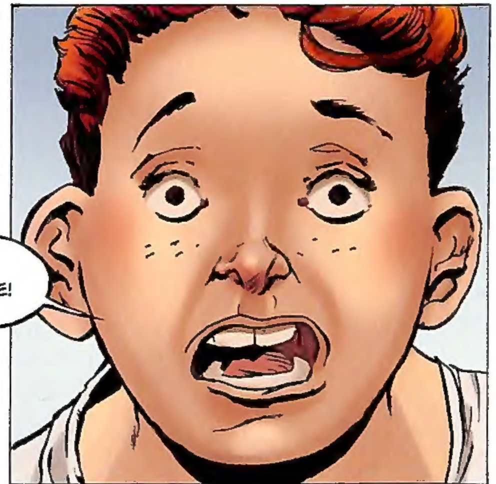

HAHAHAHAHAHAH

IK GA JE PAKKEN!

HOOR JE ME?

JE LOOPT NIET SNEL GENOEG, **SCHUILPAD**!

HAHAHA!
HET IS SCHILDPAD, NIET SCHUILPAD, DAT HEB IK JE AL GEZEGD!
ABE!
KIJK VOOR JE!

?!

Wi... WILL?!

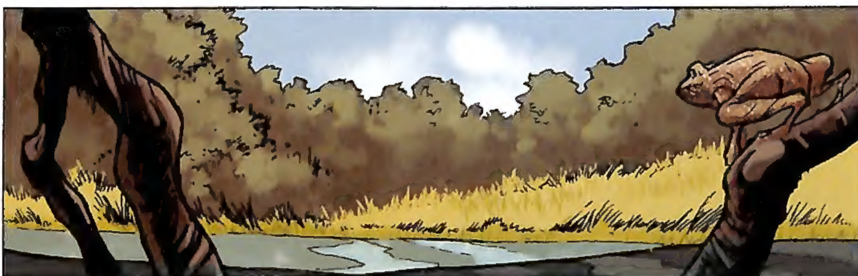

WiiiiLL!
ABE!

ABE!

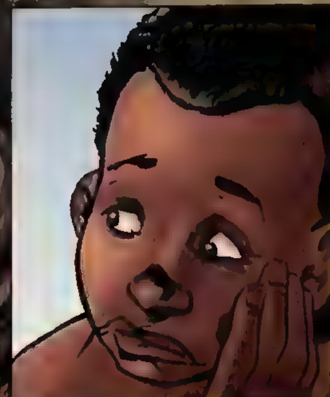
PLOEF

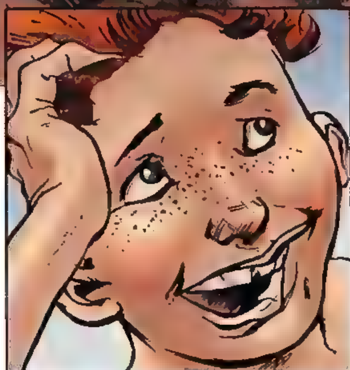

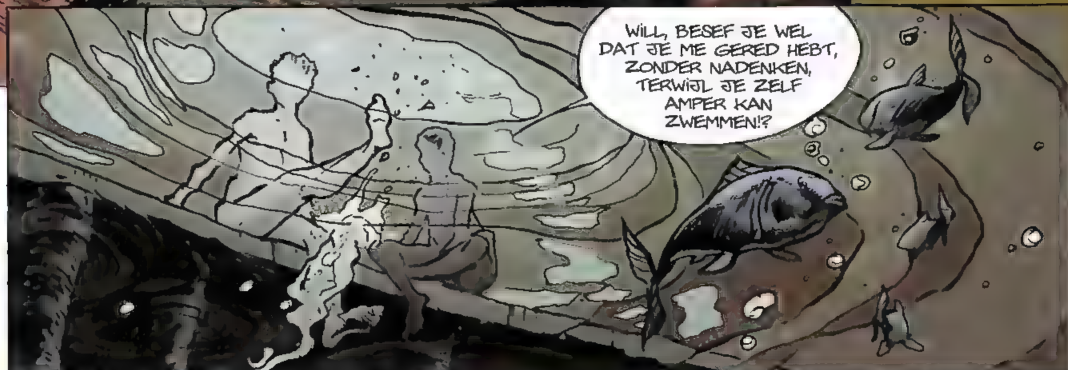

KUCH! KUCH!
ABE?! HOOR JE ME?

ABE!
SLAP
WORD WAKKER, VERDOMME!

EVEN LATER...

IK WEET VOORAL DAT IK BIJNA NIETS KAN. HELEMAAL NIETS.

IK BEGRIJP NIET VEEL OP SCHOOL, EN IK GA DE ZAAK VAN MIJN VADER NOOIT KUNNEN OVERNEMEN.

IK BEN EEN MISLUKKELING...

EEN GROTE.

WILL...

... JE HEBT MIJN LEVEN GERED, EN IK KAN JE NOOIT GENOEG BEDANKEN.

ALS JE WIL, KUNNEN WE HIER ELKE AVOND AFSPREKEN EN HELP IK JE BIJ JE HUISWERK!

MAAR, ABE?!... KAN... KAN JIJ LEZEN?

ZWARTEN HEBBEN OOK HUN GEHEIMPJES EN DIT MOET JE VOOR JEZELF HOUDEN.

IK LEG HET JE LATER WEL UIT, MAAR WEET ALLEEN DAT IK NIET ZO STERK BEN ALS JIJ. IK HEB ANDERE STERKTES!

IK LEER JE LESSEN EN IK LEG ZE JE UIT EN LATER, ALS JE GROOT BENT, NEEM JE DE ZAAK VAN JE VADER OVER!

DAN HEB IK OOK JOUW LEVEN GERED EN STAAN WE QUITTE!

HEBBEN WE EEN DEAL?

EEN LEVEN VOOR EEN LEVEN!

VRIENDEN VOOR HET LEVEN!

LOUISIANA, 1946.

ABE!

WILL'S TOOLS

ABE!!!

WAAR ZIT DIE NIETSNUT NU WEER?

DUDE!

?

BAAS? M'NEER WILL?

ZOEK DIE NIKKER VOOR ME!

DE BAAS ZIET ER NIET BLIJ UIT, **ABOEBOE**!
JE ZIT ZWAAR IN DE PROBLEMEN, ZEG IK JE!
IK VRAAG ME AF WAAROM HIJ JE NOG ALTIJD HOUDT!?
HIJ ZIET JE VAST ALS EEN ZWERFHOND OM ZICH OP AF TE REAGEREN!

VOORUIT! NAAR JE MAND, ABOEBOE! BRAVE HOND!
EINDELIJK TERUG, JA?!
ALS IK OP JE WACHT, KAN IK GEEN GELD VERDIENEN, DAT WEET JE.
ALS IK JE LOON INHOUD, BEN IK DAAROM NOG NIET TERUGBETAALD!

GA DUS SNEL TERUG!
EN DOE DIE VERDOMDE DEUR DICHT!

BAAS...

ABE...

DOE DE DEUR DICHT, WIL JE...

... EN KOM OP MIJN PLAATS ZITTEN...
... MIJN VRIEND...
... IK HEB JE WEER NODIG!

JE MOEDER HAD GELIJK, ABE, TOEN ZE DIE AVOND ZEI...

... "ALLE BLANKEN ZIJN MODERNE SLAVENDRIJVERS!"

NEE, WILL...

DIE AVOND IN 1927 HEBBEN WE ELKAAR VOOR HET EERST ONTMOET. IK WAS ZO BLIJ DAT IK HET VAN ALLE DAKEN WILDE SCHREEUWEN..

MAMA!

MAMA!

IK HEB EEN VRIEND!

MAMA?...

WEER EEN... WEER EEN WEG TIJDENS HUN "PICNIC"*...

... WEER EEN VAN ONS DIE IN HUN KLAUWEN VIEL!

DIE BLANKEN... AL DIE BLANKEN... HET ZIJN MONSTERS, MODERNE SLAVENDRIJVERS!

ABE, MIJN ZOON, JE MOET ME ÉÉN IETS BELOVEN!

JA, MAMA?

VERTROUW HEN NOOIT!

BEVRIEND JE NOOIT MET EEN VAN HEN.

TER ERE VAN ONZE DODEN.

TER ERE VAN JE MOEDER.

NOOIT! BELOOF JE ME DAT?

JA... JA... MAMA.

GOED, ZOON. ONTGOOCHEL ME NIET! IK HEB ALLEEN JOU NOG.

KOM, IETS ANDERS NU. JE ZEI DAT JE EEN VRIEND HEBT?

WIE IS HIJ?

EEN SCHILDPAD.

ZE HAD ONGELIJK.

*AFLEIDING VAN 'PICK A NIGGER', EEN TERM DIE DOOR ZWARTEN WERD TOEGEWEZEN AAN DE KU KLUX KLAN. HISTORISCH GEZIEN IS DE HERKOMST VAN DEZE TERM IN DEZE CONTEXT EEN URBAN LEGEND, MAAR HET KLOPT WEL DAT ZWARTEN SOMS OP OPENBARE LYNCHPARTIJEN WERDEN GEMARTELD, LEVEND WERDEN VERBRAND, NEERGESCHOTEN EN/OF OPGEHANGEN.

WE ZIJN VRIENDEN GEBLEVEN!
SCHILDPAD...
JA, DAT IS OOK GEBLEVEN.
IK HEB ONDERTUSSEN GELEERD HOE JE HET MOET UITSPREKEN...
DANKZIJ JOU...

WILL, JE LIET ME NIET KOMEN OM HET OVER MIJN MOEDER OF OVER REPTIELEN TE HEBBEN...
... IS ER EEN PROBLEEM?

JA, JE HEBT GELIJK. HET IS EIGENLIJK VOOR DIE MACHINES MET AL DIE MOGELIJKHEDEN. IK BEGRIJP ER NOG ALTIJD NIETS VAN. IK WEET NIET WAT TE KIEZEN!
MAAK JE GEEN ZORGEN, WILL, IK KIJK VANAVOND WEL, ZOALS GEWOONLIJK.
ZIE JE WEL, JE MOEDER HAD GELIJK. JE VERLIEST WEER EEN AVOND DOOR MIJN SCHULD, ARME JONGEN.
IK BEN NU AL VERPLICHT JE AF EN TOE NAAR BOVEN TE ROEPEN OM MET JE TE OVERLEGGEN...

... IK WORD ER GEK VAN!

JE WEET BEST WAT ER GEBEURT ALS JE VADER VERNEEMT DAT JE BEVRIEND BENT MET "EEN NEGER"...
... DAN ONDERHOUDT HIJ JE NIET MEER.
MAAR HET IS NU TOCH MIJN BEDRIJF!
OPGERICHT MET ZIJN KAPITAAL, OP ZIJN TERREIN, EN HIJ ZIT IN DE RAAD VAN BESTUUR HIJ KAN JE DWARSBOMEN, DAT WEET JE, WILL...
JA, MAAR DAT WIL NIET ZEGGEN DAT HET ME BEVALT. IN ANDERE TIJDEN ZOU JIJ MIJN PARTNER ZIJN, VRIEND.

SHIT!...

IK BEN TE LAAT! MIJN VADER GEEFT VANAVOND TOEVALLIG EEN RECEPTIE!
JE VINDT MISSCHIEN EEN MOOI MEISJE OM MEE TE TROUWEN, WIE WEET?!
HET WORDT TIJD.
HO MAAR, DAT MOET JIJ NET ZEGGEN!
EN DAN NOG... JE WEET BEST DAT MEISJES NIETS VOOR ONS ZIJN...

MEISJES...

... ZE ZIJN NOG ERGER DAN STUDEREN. IK HEB HEN NOOIT BEGREPEN.

NIET DAT IK HET NIET HEB GEPROBEERD...

LOUISIANA, 1935.

WILL, WE SCHIETEN AL EEN UUR NIET OP MET JE HUISWERK. JE BENT ER NIET MET JE HOOFD BIJ.

TOCH WEL, MAAR...

MAAR WAT? IK BEN JE MOEDER NIET, WILL, SPUW HET ERUIT!

HET KOMT DOOR DE DOCHTER VAN SMITH...

... IK WIL HAAR! JE KRIJGT VAN MIJ DIE ANDERE, DE ROSSE, DE DOCHTER VAN WALKER. AFGESPROKEN, ABE?

ZE ZIJN GEEN HANDELSWAAR, WILL, ZO MAG JE NIET OVER HEN PRATEN!

MJA, IK HOORDE ARBEIDERS VAN MIJN VADER ZO OVER VROUWEN PRATEN. OMDAT ZIJ ER MEER OVER WETEN DAN IK, DACHT IK...

JE MOET NIET NAAR ALLES LUISTEREN WAT ZE ZEGGEN. HEB JIJ ME AL KINDEREN ZIEN ETEN EN...

?!

IK WEET DAT JE ER NOOIT HEBT GEGETEN, DOE NIET ZO BELACH...
... HEY! WAT?!

MEISJES...
... DIE TWEE WAREN DE EERSTEN. DE DOCHTERS VAN SMITH EN WALKER MET WIE WE SINDS KORT, ZONDER DAT ZE HET WISTEN, ONZE GEHEIME SCHUILPLAATS DEELDEN.
ZODRA ZE HIER OOK KWAMEN, BEKEKEN WE HEN VAN VER EN KWAM HET HUISWERK OP DE TWEEDE PLAATS TE STAAN.
ABE DEED ALSOF HET HEM NIET INTERESSEERDE, MAAR... ZIJN BLIK LIET IETS ANDERS UITSCHIJNEN.

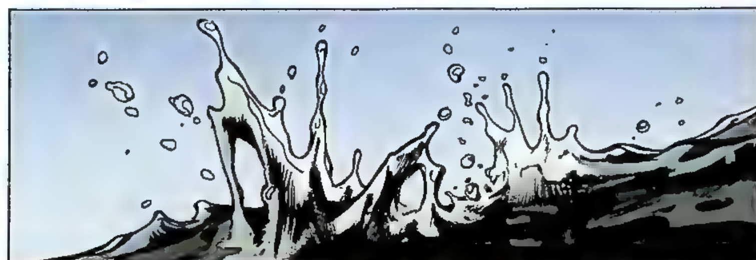

DIE DAG AANSCHOUWDEN WE WAT WE TOT DAN ENKEL IN ONZE STOUTSTE VERBEELDING ZAGEN.

WE ZAGEN WAT VAN HEN VROUWEN MAAKT...

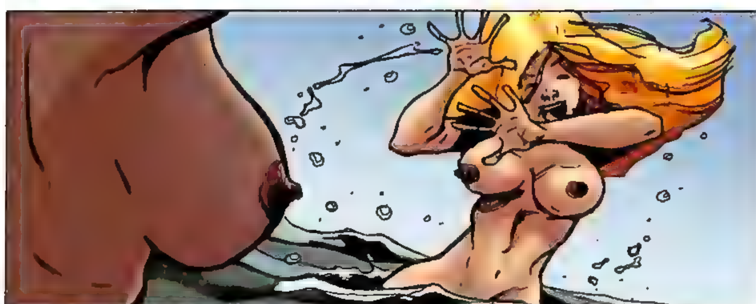

... EN WAT VAN ONS MANNEN MAAKT.

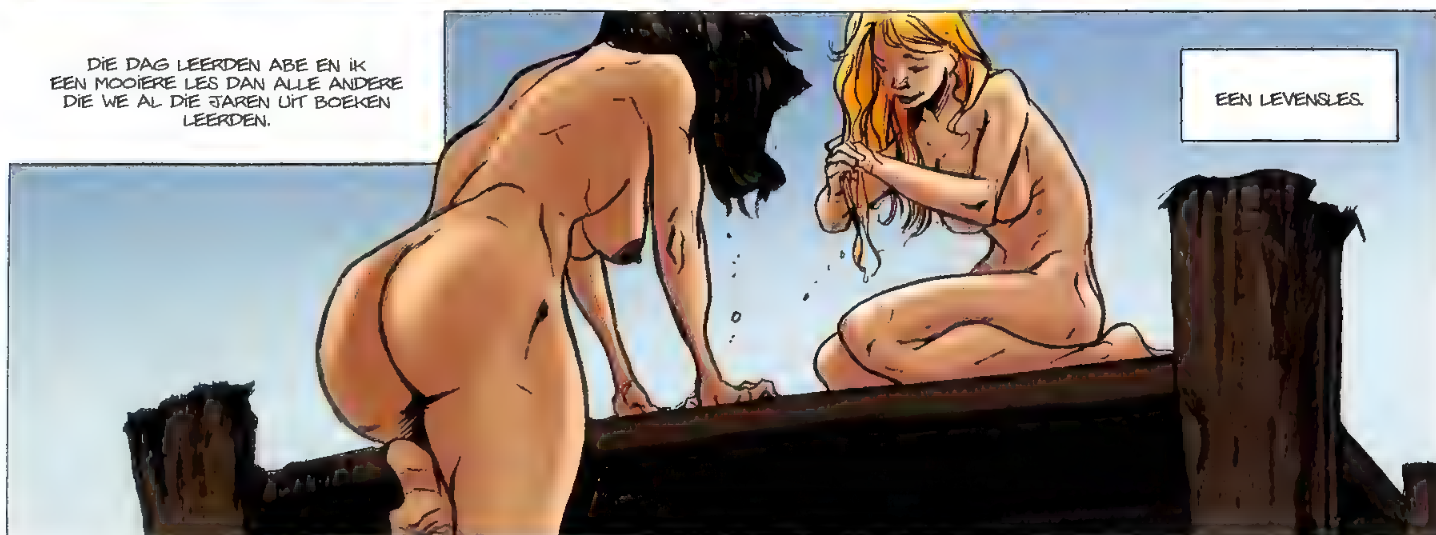

HIER, UIT HUN ZICHT, BEKEKEN WE HEN, ALS TWEE KINDEREN DIE NAAR VERBODEN SNOEPGOED VERLANGDEN.

WE WAREN EEN BEETJE BESCHAAMD, EN ONS BEWUST VAN HET FEIT DAT WE HUN INTIMITEIT, DIE ONS ZO FASCINEERDE, BEZOEDELDEN.

MAAR HET VERLANGEN, HET TABOE EN DE ONTDEKKING VAN GEVOELENS DREVEN ONS ZOVER.

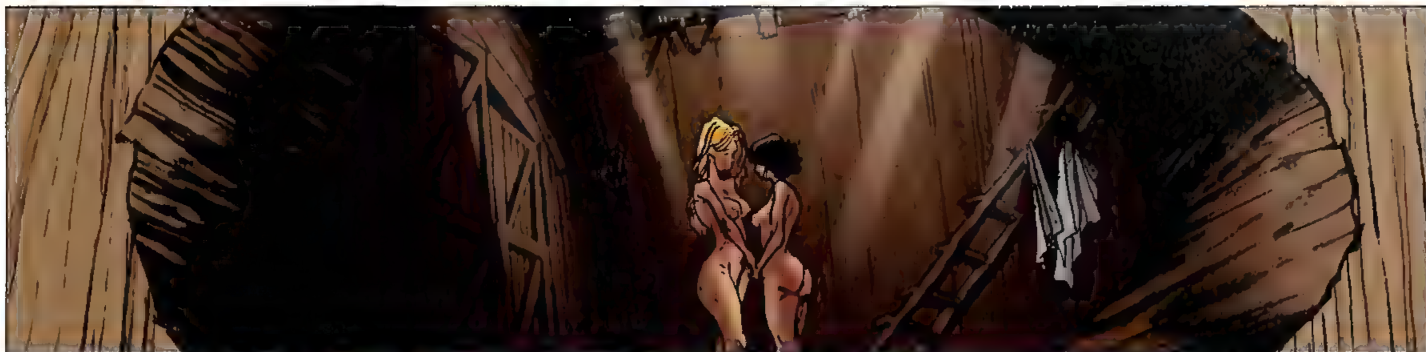

DIE DAG LEERDEN ABE EN IK EEN MOOIERE LES DAN ALLE ANDERE DIE WE AL DIE JAREN UIT BOEKEN LEERDEN.
EEN LEVENSLES.

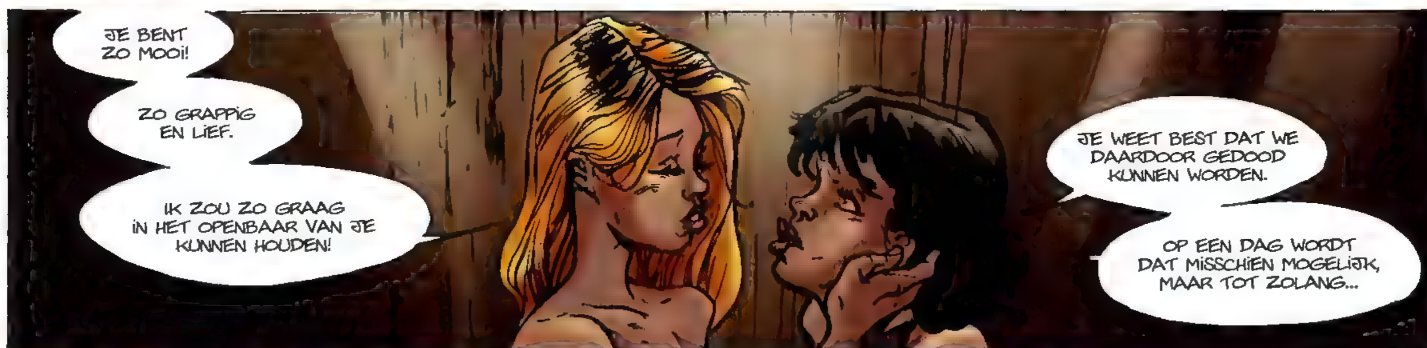

ZE GAAN ZICH OMKLEDEN, IK BEN ER ZEKER VAN!
IK WEET WAT JE WIL ZEGGEN, WILL, EN... GOED! WE GAAN KIJKEN!

JE BENT ZO MOOI!
ZO GRAPPIG EN LIEF.
IK ZOU ZO GRAAG IN HET OPENBAAR VAN JE KUNNEN HOUDEN!
JE WEET BEST DAT WE DAARDOOR GEDOOD KUNNEN WORDEN.
OP EEN DAG WORDT DAT MISSCHIEN MOGELIJK, MAAR TOT ZOLANG...

... KUS ME!

MMPFF!

SSSSS!

KRRAAK

VERDOMME...
WE ZIJN
BETRAPT!

WACHT!

KOM TERUG,
JONGENS!
WE MOETEN MET
JULLIE PRATEN!
JA, KOM
TERUG!

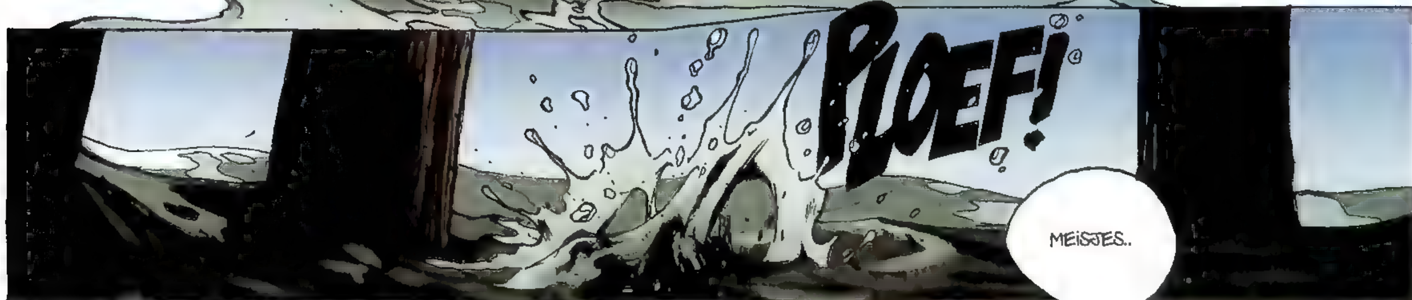

ALSTUBLIEFT...
LUISTER
NAAR ONS!

WAT LATER

... ECHT
BEDANKT.
WE KUNNEN
JULLIE DUS
VERTROUWEN?
JULLIE BEWAREN
ONS GEHEIM?!

NATUURLIJK! ANDERS KUNNEN JULLIE
HET ONZE VERKLAPPEN, EN DAN
WAAIT ER VOOR ONS OOK WAT!
ZWAAIT,
WILL, ZWAAIT!
HA! HA!
HA!

EUH... EN ZOUDEN WE OM ONS PACT
TE BEZEGELEN... EEN KUSJE
KUNNEN KRIJGEN?

PLOEF!
MEISJES..

LOUISIANA, 1946.

KLAK

... IK HAD HEN GRAAG TERUGGEZIEN.

VOORAL HET SMITH-MEISJE.

WE BLEVEN UITERAARD GOEDE VRIENDEN, MAAR NEW YORK HAD HUN MEER TE BIEDEN OP HET GEBIED VAN TOLERANTIE DAN HET BOERENGAT WAAR IK MIJN DAGEN SLEET...

... IN MIJN EENTJE.

HOEWEL ABE GEEN GELIJK HAD...

... EN DAT DEZE AVOND MIJN AVOND ZOU WORDEN!

... DE AVOND WAAROP IK DE VROUW VAN MIJN LEVEN ZOU ONTMOETEN!

BESTE WILL, JE HEBT EEN AFSPRAAK MET EEN LADY, KNAP JEZELF DUS OP, DOE PARFUM OP EN LET OP JE WOORDEN!

MENEER WILLIAMSON. MENEER UW VADER LAAT U WETEN DAT HIJ OP U WACHT.
HMM.
SAM! ALS JE DE LAK BESCHADIGT, ZAL HET JE BESTE DAG NIET ZIJN! BEGREPEN?
GOED, MENEER!

HIJ IS BOVEN, BIJ DE DAMES.
IK KEN DE GEWOONTEN VAN MIJN VADER, FILIP.

IS DAT DE ZOON VAN WILLIAMSON?
JA, DIE ROSSE.
HIJ HEEFT GELUK DAT HIJ EEN VADER ZOALS DE ZIJNE HEEFT. MOCHT MIJN ZOON EEN SPIERENBUNDEL ZIJN ZONDER HERSENEN...

... DAN ZOU IK 'M NAAR DE MARINE GESTUURD HEBBEN, OF NOG ERGER, NAAR HET VELD BIJ DE NEGERS.
KIJK! HET IS DE "KLEINE".
HIJ ZIET ER NOG ALTIJD ZO DOM UIT.
EN WAT VOOR SMAAK! HEBT U ZIJN KOSTUUM GEZIEN?! DAT WAS VIJF JAAR GELEDEN IN DE MODE!
NIET ZO STRENG, LIEFSTE, HIJ HEEFT GEEN VROUW!

EEN VROUW? WELKE VROUW DIE OVER HAAR VOLLE VERSTAND BESCHIKT, ZOU ZO'N PUMMEL WILLEN TROUWEN?
ZIJN VADER...

WILL?!!

KOM JE VERWEKKER GOEIEDAG ZEGGEN, ZOON!

HEB JE DIE BLIK GEZIEN?

ZO LEEG ALS VAN EEN DIER!
NOG ERGER, ZOALS SOMMIGE VAN MIJN BEDIENDEN KIJKEN...
... WEET U DAT DIE ZWARTEN ME SOMS MEER ANGST AANJAGEN DAN EEN WILDE HOND?!
JA, DAT VIND IK OOK. JE KAN ZEGGEN WAT JE WIL, MAAR DIE WEZENS KENNEN DE GENADE VAN ONZE HEER NIET EN NOOIT, HOORT U ME, NOOIT ZAL EEN ZWARTE EEN BLANKE IETS LEREN. HAHAHA!
ABE, MOCHTEN ZE EENS WETEN DAT JIJ ME ALLES HEBT GELEERD. DAT JIJ DE ECHTE BAAS VAN DE FABRIEK VAN MIJN VADER BENT... EN MOCHT "HIJ" HET WETEN...

DAAR IS HIJ! DE VERLOREN ZOON DIE IEDEREEN RESPECTEERT!
EINDELIJK. LATEN WE TENMINSTE VANAVOND DOEN ALSOF, WIL JE?

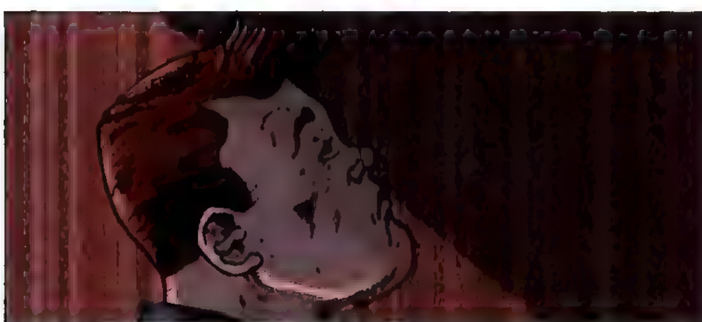

WILL, IK STEL JE VOOR AAN MISS GLADYS, EN HAAR DOCHTER...

... LADY GWENDOLYNE.
WILLIAM. IK BEN... AANGENAAM.

AHEM! JUFFROUW, IK... IK... IK BEN...
IK BEN ONTROERD, NU JA, VERHEUGD U TE, AHEM, HOE ZAL IK HET ZEGGEN?! OOK AANGENAAM, UITERAARD, MAAR IK...
NU JA, IK BEDOEL...
IK BEN BLIJ!

DE REALITEIT IS ERGER DAN DE RODDELS. HIJ IS EEN VOLSLAGEN IDIOOT!
HIJ IS ONGEMANIERD! HIJ IS EEN KLUNS, EN VOORAL: HIJ IS...

... ROOD-HARIG!
JE VRAAGT JE AF HOE HIJ HET ZO VER HEEFT GESCHOPT! HIJ HEEFT VAST EEN GEHEIM...

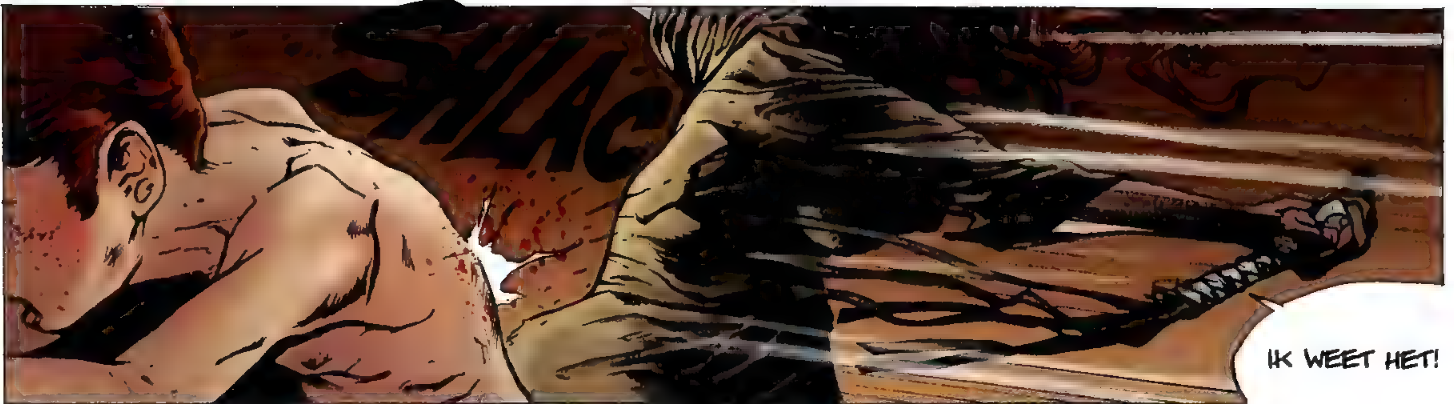

LOUISIANA, 1931.
WILLIAM!
MOEDER! NEE!

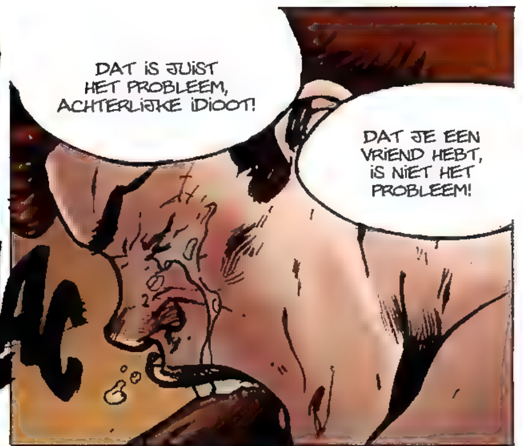

IK WEET ALLES, WILLIAM!

SHLAC
IK WEET HET!

AAAH!
JOUW GEHEIMPJE WAARDOOR JE OP SCHOOL EEN VOORBEELDIG LEERLING BENT!
HOE KOM JIJ, EEN IMBECIEL, EEN NIETSNUT, AAN ZO'N GOEDE PUNTEN?! IK WEET HET!

GELUKKIG KWAM IK ALS ENIGE OP DE OORZAAK.
IK HEB GEWOON EEN VRIEND DIE ME HELPT, MOEDER!

SHLAC
SHLAC

DAT IS JUIST HET PROBLEEM, ACHTERLIJKE IDIOOT!
DAT JE EEN VRIEND HEBT, IS NIET HET PROBLEEM!

ZOUDEN WE EEN BLANKE GESELEN, WILL...
... OMDAT HIJ EEN VRIEND HEEFT?
SCHLAC
NEE! JE WEET BEST DAT WE GEEN BLANKEN GESELEN!
WAAROM BEN IK JOU DAN AAN HET GESELEN, ZOON?
OMDAT JE VRIEND EEN WILDE IS!

IK DOE HEM PIJN VIA JOU, ZODAT JOUW PIJN JE DOET AFKEREN VAN HEM!
IK KAN HET IDEE DAT MIJN ZOON DOMMER IS DAN EEN DIER NIET VERDRAGEN!
IK DOE DIT OM JE TE REDDEN, ZOON!
OM JE EEUWIGE ZIEL TE REDDEN DIE JOUW VRIEND ZELF NIET HEEFT!
WANT IK HOU VAN JE, WILL.

IK HOU V...

HEER...
POK

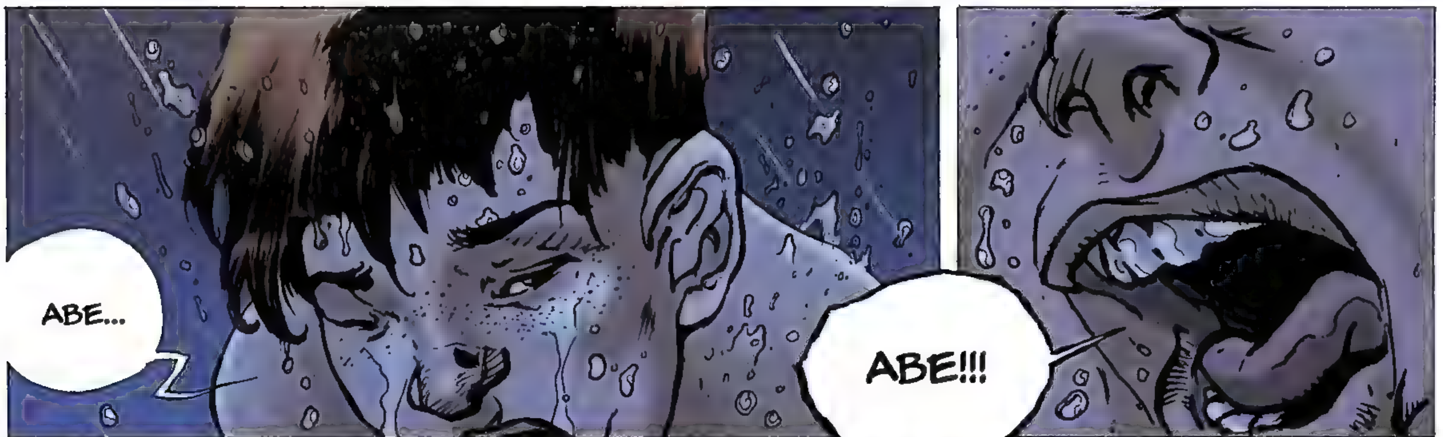

KIJK... KIJK WAT JE HEBT GEDAAN, WILL...
IK... IK GA DOOD DOOR JOUW SCHULD!!
... IK STERF DOOR DE SCHULD VAN... EEN... NEGER!

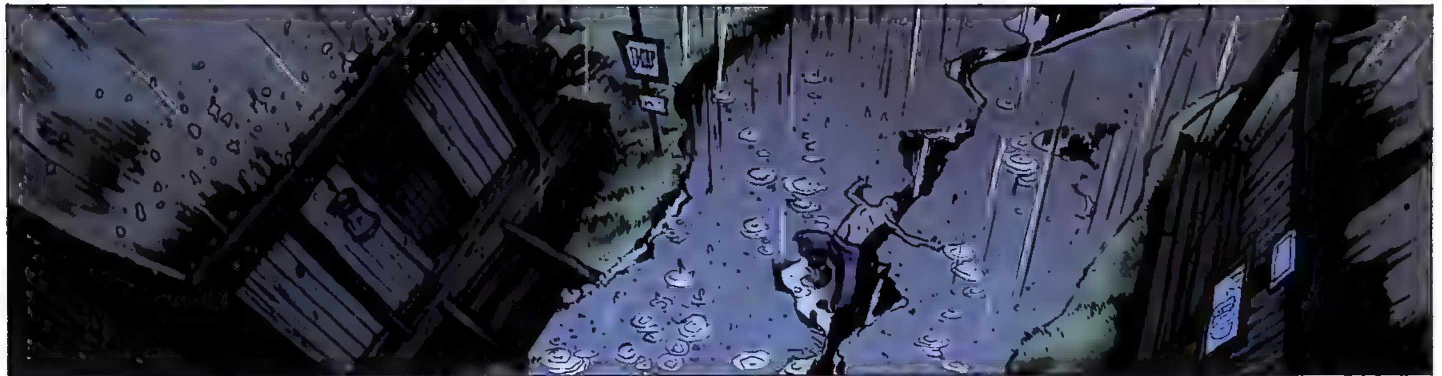

MOEDER?...

ABE...
ABE!!!

LOUISIANA, 1927.
ZIE JE DIE NEGERS, WILL?
WE JAGEN OP HEN VOOR HUN EIGEN GOED.
CRACK
DIE WILDEN HEBBEN GEEN ZIEL EN DAAROM KUNNEN ZE NIET GERED WORDEN DOOR ONZE HEER.
WAAROM ZOUDEN WE DAN WACHTEN TOT ZE EEN GRUWELIJKE MISDAAD BEGAAN?

WE DODEN HEN BETER VOOR DIE KANNIBALEN HET ONHERSTELBARE BEGAAN.
BENADER HEN NIET, JONGEN. JE WAAGT JE LEVEN VOOR NIETS.
ZE ZIJN GENADELOOS!

VERMIJD DE ZWARTE WIJK, HET BOS EN HET OUDE MEER.

OF ANDERS...

"VERMIJD HET OUDE MEER, WILL. VERMIJD DE ZWARTE WIJK, WILL."

EN ALS IK ER VERLOREN LOOP, VADER, WAT GAAT U ME DAN ZEGGEN?

DAT IK EEN UILSKUIKEN BEN?! WEL, U HEBT GELIJK!

U HEBT GELIJK. DIE PLAATS IS VRESELIJK EN IK HOOP GEEN ZAKEN TEGEN TE KOMEN DIE...

AAAAAAH!

AAH!

O, MIJN GOD! O, MIJN GOD! DAT IS EEN... EEN VAN DIE... VERANDERD IN... IN...

AAAAAH!

AAAHHH!
SNIF! WACHT! SNIF!

ALSJEBLIEFT! SNIF...
HELP MIJ!
BEN... BEN JIJ GEEN MONSTER?

SNIF... NEE... IK HEET ABE, EN MIJN BEEN IS... SNIF... IS...
WIL JE ME HELPEN?... WILL?

... WILL?!
HOE KEN JIJ MIJN NAAM?

LOUISIANA, 1931.

OMDAT IK ABE BEN, ROSSE DOMOOR!

JE SCHREEUWDE MIJN NAAM MIDDEN OP STRAAT VOOR JE NEERVIEL.

HET KOSTTE ME VEEL MOEITE OM JE WEG TE SLEPEN, JE WEEGT EEN TON!

EN HIER ZITTEN WE DAN ONDER HET HUIS VAN DE OUDE ADIBIZI. WIST JE DAT HIJ ME IN HET GEHEIM LEERDE LEZEN, KLEINE.

BEHALVE IK IS HIJ BIJ MIJN WETEN DE ENIGE ZWARTE DIE ZO'N BEETJE KAN LEZEN.

MAAR HIJ IS STOKDOOF, HIJ KAN ONS NIET HOREN.

IK HEB GEPROBEERD JE TE VERZORGEN VOOR ZOVER IK KON, MAAR JE MOET EEN VAN JE BLANKE DOKTERS BEZOEKEN. HET IS NIET FRAAI OM TE ZIEN.

MINDER FRAAI DAN DE WONDE VAN DIE WOLVENKLEM DIE AVOND?

GELUKKIG KWAM JIJ DAAR LANGS!

KOMEN DIE WONDEN VAN JE MOEDER? DAAR MOET ZE MEE STOPPEN OF IK DOE HAAR STOPPEN...

DOE GEEN MOEITE, ZE STIERF TERWIJL ZE ME HAAR LAATSTE ZWEEPSLAG GAF.

OH, HET SPIJT ME, IK...

MAAK JE NIET ONGERUST, HET IS BETER ZO. KOM, STA RECHT...

... JOUW EIGEN MOEDER MAAKT ZICH VAST ONGERUST!

EVEN LATER.

GOD

WILL!

ABE...

VADER, IK...

MAMA, IK...

OH, WILL! IK WIST HET NIET, ZOON!
IK WIST HET NIET, IK ZWEER HET JE!
IK ZAL GEEN TRAAN LATEN OM DIE HEKS, DAT BELOOF IK JE!
KOM, IK ZAL JE VERZORGEN. BETER DAN... NU JA, BETER DAN DAT...

ABELARD... IK WIL DE DETAILS NIET KENNEN, MAAR WEET DAT ALS JE DIE BLANKE TERUGZIET JE GEEN RESPECT HEBT...
... VOOR DE ONZEN DIE DOOR HEN SNEUVELDEN.
EN DAAR ZOU IK KAPOT AAN GAAN, BEGRIJP JE?
JA, MAMA...
GOED, IK HOU VAN JE, ZOON. GA AAN TAFEL ZITTEN... WAS EERST JE HANDEN!

LOUISIANA, 1946.

OOK JIJ HERINNERT HET JE ALSOF HET GISTEREN WAS, ZOON?

JA...

ALS IK GEWETEN HAD WAT ZE JE AANDEED, HAD IK HAAR ZELF GEDOOD. IK ZOU HAAR NAAST DIE NEGERS OPGEHANGEN HEBBEN DIE IK VRIJDAGAVOND HEB GELYNCHT...

ZE IS NIET MEER WAARD DAN HEN! MIJN ZOON ZOIETS AANDOEN, VERDOMME!

IK HOU VAN JE, ZOON. EEN MAN VAN MIJN STAND ZEGT ZOIETS NIET, DAT WEET IK.

JIJ BENT NIET ZOALS IK WILDE, EN NOCHTANS HOU IK VAN JE ZOON, DAT ZWEER IK OP MIJN LEVEN.

BEDANKT, VADER. MAAR WEET U, DIE ZWARTEN...

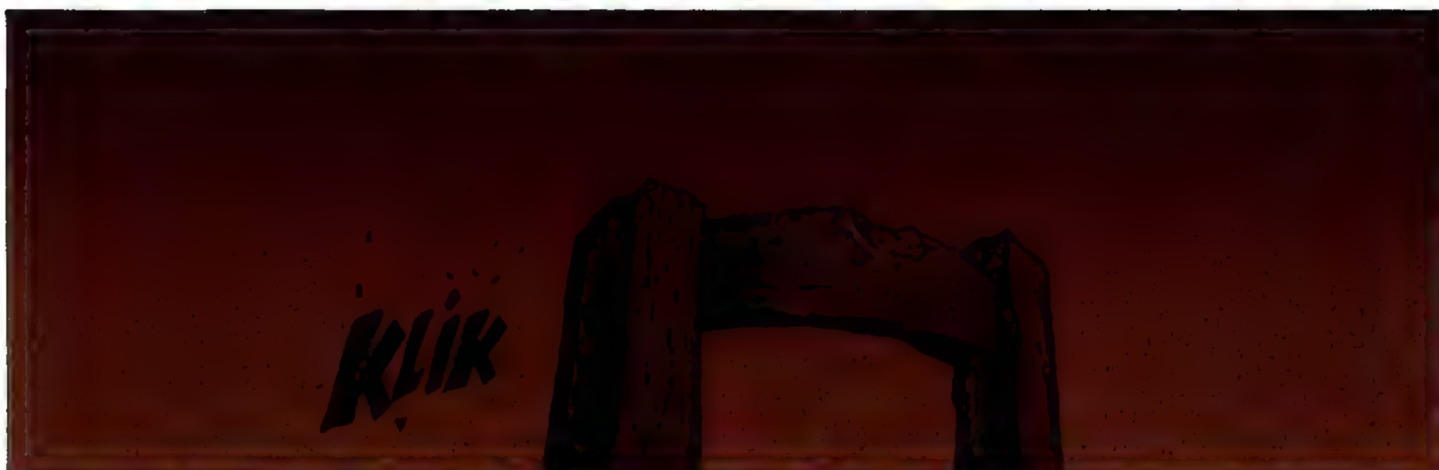

IK HOU VAN JE, WILL, MAAR LET OP MET JE OBSESSIES VOOR DE GELIJKHEID VAN ONZE RASSEN... DRIJF ME NIET TOT HET UITERSTE OF ANDERS...
BEN IK DUIDELIJK GENOEG?

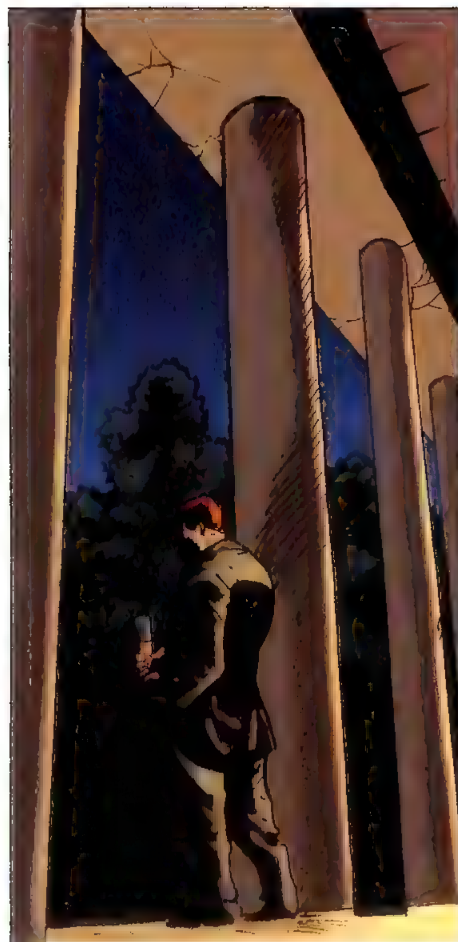

HEB JE ME GOED GEHOORD?

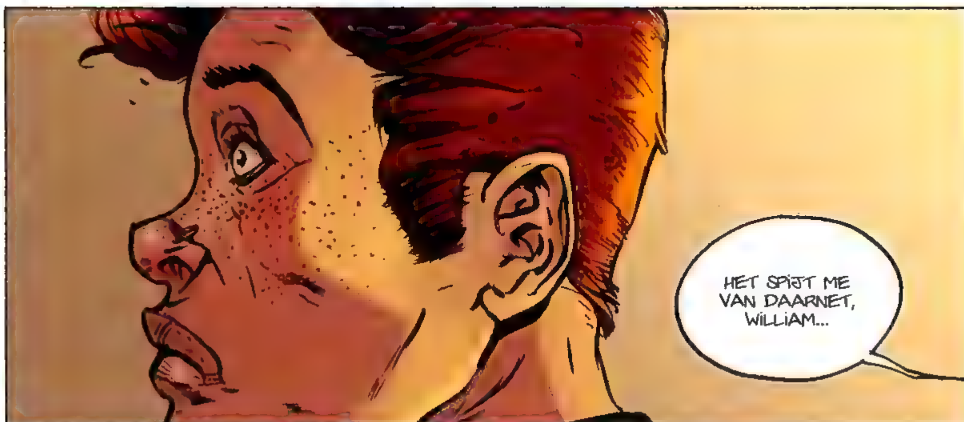

JA, VADER. U HEBT GELIJK, VADER.

KOM, NAAR BENEDEN, WE MOETEN NOG EEN VROUW VOOR JE VINDEN. JE BENT ROODHARIG, JE MIST OPLEIDING, ZEG ME NU NIET DAT JE OOK NOG EENS VAN DE VERKEERDE KANT BENT, HÉ!

KLIK

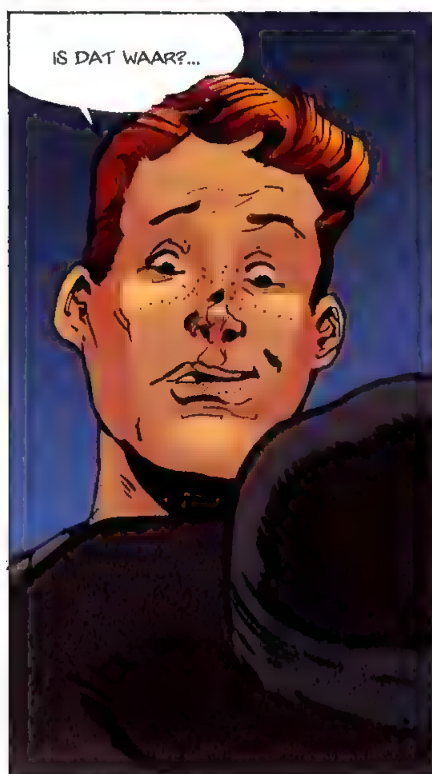

HET SPIJT ME VAN DAARNET, WILLIAM...

WAT?!
?!

OH! STEVIGE GREEP! EN TEGELIJK ZO VERFIJND!
IK ZAG HET GOED TOEN IK DIE SPIEREN ONDER UW KOSTUUM ONTWAARDE.
ER BESTAAT GEEN BETERE COMBINATIE DAN HET STERKE UITERLIJK VAN EEN MACHTIGE MAN EN ZIJN ONWRIKBARE WIL OM MET IJZEREN HAND EEN BLOEIENDE INDUSTRIE TE BESTUREN!

IK PLAAGDE U DAARNET, IK HOU VAN ROODHARIGEN!
HET IS ZELFS MIJN FAVORIETE KLEUR, MAAR HET WAS ONBELEEFD VAN ME OM ZOMAAR MET U TE SPOTTEN. MIJN MOEDER VERTELDE ME DAARNA ZOVEEL GOEDS OVER U EN UW SUCCES.
ZE ZEI ME WAAROM U NIET NAAR DE OORLOG IN EUROPA TROK OMDAT U UW EIGEN RIJK WILDE BLIJVEN OPBOUWEN.

IS DAT WAAR?...

NATUURLIJK! WILT U ME NIET UITNODIGEN IN UW FABRIEK? OM TE TONEN HOE U ALLES BESTUURT MET UW... VIRIELE HANDEN!
JA, JA, ALS U DAT WILT!

HEEL GOED! MORGEN DAN!

WILL'S
TOOLS

KRAK

ABE?
FANTASTISCH, IK BEN VERLIEFD!

FAN-TAS-TISCH!
NEE MAAR!

EN WANNEER STEL JE ME DE GELUKKIGE UITVERKORENE VOOR?

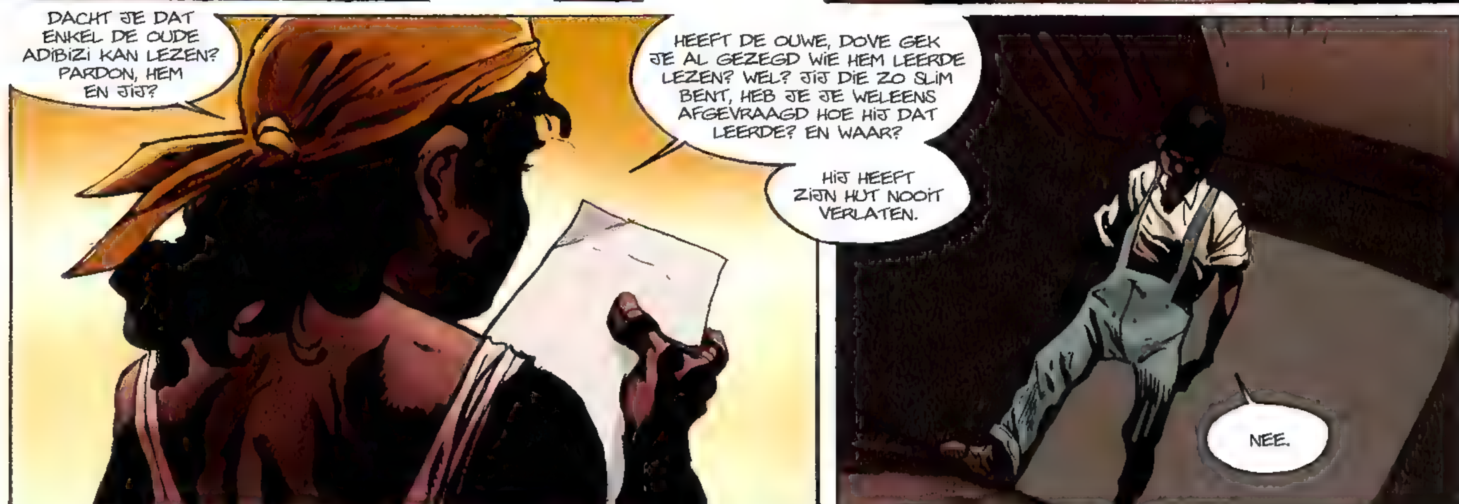

MORGEN!

ZEG EENS, IK WEET ZEKER DAT JE WEER VERGETEN BENT TE ETEN.
KOM, WE GAAN NAAR JE HUIS. IK VERTEL JE ALLE DETAILS!
MIJN HUIS IS HET JOUWE, WILL! VOORAL OMDAT... JIJ HET HEBT GEKOCHT EN DE KOOPAKTE HEBT GETEKEND!

JE KON NERGENS ANDERS HEEN, IK KON JE NIET OP STRAAT LATEN STAAN!
DIE AVOND HAD JE TROUWENS OOK NIET GEGETEN...
TWEE DAGEN NIET GEGETEN, WEET JE NOG?

LOUISIANA, 1939.
IK HAD JE GEWAARSCHUWD, ABE...
... JE ZET GEEN VOET MEER IN DIT HUIS.
IN "MIJN" HUIS!

WAT, MOEDER?
ZEG NIETS, GEEN ENKEL WOORD, IK WEET ALLES!
JE DACHT DAT JE SLIM WAS, HÉ? SLIMMER DAN IEDEREEN, HÉ? MAAR DANKZIJ WIE BEN JE ZO'N KNAPPE KOP GEWORDEN, DENK JE?
JE VERVLOEKTE VADER? HIJ ZOOP HET WEINIGE GELD DAT WE VERDIENDEN OP EN KON GEEN SAMENHANGEN-DE ZIN VORMEN!
NEE, DAT HEB JE VAN MIJ, ABELARD!

DACHT JE DAT ENKEL DE OUDE ADIBIZI KAN LEZEN? PARDON, HEM EN JIJ?
HEEFT DE OUWE, DOVE GEK JE AL GEZEGD WIE HEM LEERDE LEZEN? WEL? JIJ DIE ZO SLIM BENT, HEB JE JE WELEENS AFGEVRAAGD HOE HIJ DAT LEERDE? EN WAAR?
HIJ HEEFT ZIJN HUT NOOIT VERLATEN.
NEE.

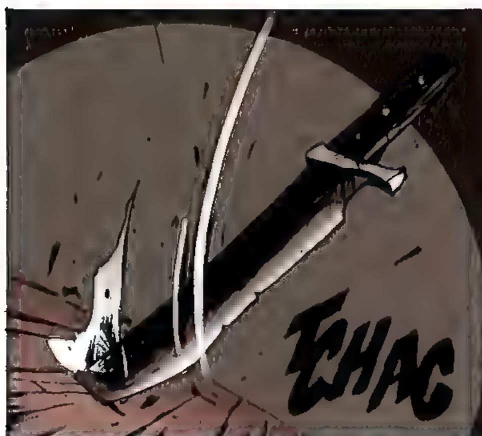

ZWIJG, ZEI IK JE! NATUURLIJK WEET JE DAT NIET! IK HEB HET HEM GELEERD, EN REKENEN OOK.
DUS DACHT JE DAT IK NIET ZOU WETEN WAT DEZE DOCUMENTEN ZOUDEN BETEKENEN?
HET KOSTTE ME WAT TIJD OM IN TE ZIEN WAT DIT WIL ZEGGEN. WAAROM BEN JIJ, EEN "ZWARTE" IN HET BEZIT VAN DIT? WAAROM SCHRIJF EN VERBETER JE ER DINGEN BIJ?
EN TOEN BEGREEP IK HET... JIJ BENT DE NIKKER VAN DIE BLANKE. ZIJN MEID... ZIJN HOER!
MOEDER! NEE! HET IS NIET WAT JE...

ABELARD, JIJ BENT MIJN ZOON NIET MEER, IK VERSTOOT JE. IK VERLOOCHEN DAT IK JE IN MIJN BAARMOEDER HEB GEDRAGEN!
IK DACHT DAT JE VOOR HEM WERKTE, OH JA, NATUURLIJK, JE VERDIENDE MEER GELD DAN EEN ARBEIDER ZOU MOETEN KRIJGEN.
MAAR IK DACHT DAT JE HET VAN DIE BLANKE STAL EN DAAR WAS IK TROTS OP. IK DACHT: "MIJN ZOON IS EEN ECHTE, EEN KRIJGER, HIJ PAKT HET GELD VAN HEN OM AAN DIE NEGERS TE GEVEN!"
MAAR NEE! JE BENT GEWOON ZIJN HOER. JE BEDIENT HEM NOG LAFFER EN SLAAFSER DAN ALLE SLAVEN DIE MOEDER AARDE OOIT VOORTBRACHT!

MOEDER, NEE!

BLIJF UIT DE BUURT, RASVERRADER! BLIJF UIT DE BUURT, IK SCHAAM ME VOOR JE!
IK WIL NIETS MEER MET JE TE MAKEN HEBBEN. IK WIL JE GEZICHT NOOIT MEER ZIEN, HUILEBALK!
MAAR IK WIL DAT JIJ JE INTEGENDEEL HERINNERT DAT JE DE LIEFDE VAN JE MOEDER OPOFFERT VOOR JE LIEFDE VOOR DIE BLEEKSCHEET!
MOEDER... NEE, HIJ IS GEWOON EEN VRIEND, EEN VRIEND. MIJN ENIGE VRIEND!

HIJ IS EEN BLANKE. EN HET ERGSTE VAN AL, EEN BAAS, DE ZOON VAN EEN GROOTMEESTER VAN DE KU KLUX KLAN... EN JIJ... KUCH KUCH, DAAR SLUIT JIJ DE OGEN VOOR. VOOR JE VRIEND... KUCH KUCH... IK HAAT JE!
KUCH, KUCH!

TCHAC

IK HAAT JE... KUCH... ABE!
DOOR JOUW SCHULD... KUCH... S... STERF IK ZOALS DE MIJNEN... KUCH... DOOR DE SCHULD VAN EEN BLANKE! KUCH...

MAMA?!

VAARWEL, MOEDER. JE HEBT ER NIETS VAN BEGREPEN.
JE RAAKTE VERBLIND DOOR JE EIGEN DEMONEN.
IN WERKELIJK-HEID...

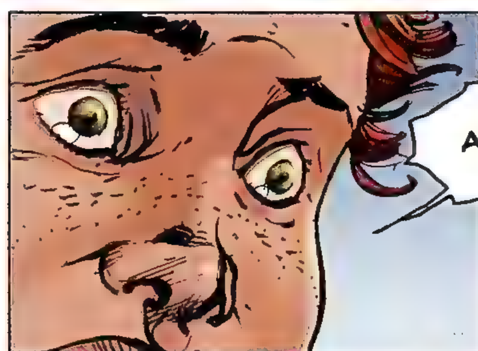

... IS WILL NIET BLANKER DAN IK ZWART BEN.

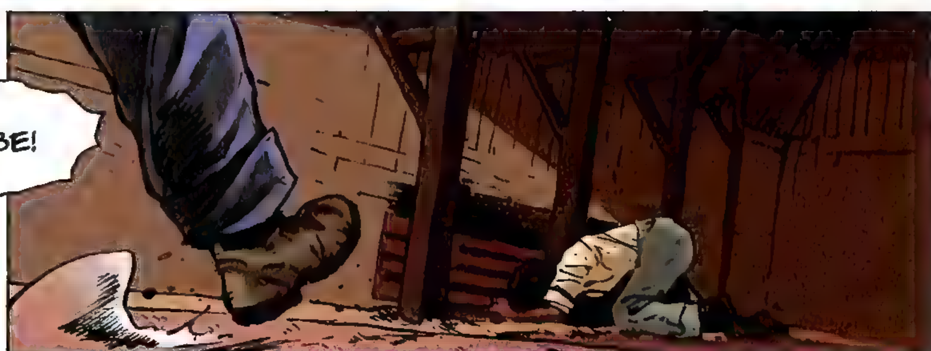

IK STA KLAAR VOOR HEM...
... EN HIJ STAAT KLAAR VOOR MIJ.
DAT IS ALLES.
HIJ ZAL ER ALTIJD VOOR ME ZIJN.

ABE?
NAM JE DE LAATSTE TWEE DAGEN VERLOF ZONDER WEDDE? IK ZOCHT JE OVERAL.

ABE, BEN JE DAAR? IK MOET JE EIGENLIJK IETS GRAPPIGS VERTELLEN! IK HAD DE DOCHTER VAN MAC ALLISTER AAN DE LIJN EN ZE ZEI ME DAT IK DE GROOTSTE...

ABE!

ABE! WAT IS ER GEBEURD?! HEB JE JEZELF AL EENS BEKEKEN? JE BENT ZO SLAP! HEB JE NIET GEGETEN OF ZO?
WILL... WILL... JE GAF JEZELF DE SCHULD OMDAT JE MOEDER DOOR ONS STIERF, ZEI JE. IK ZAG NIET IN WAAROM... TOT NU... IK BEGRIJP HET...
MIJN MOEDER GING DOOD ZOALS DE JOUWE... DOOR MIJ TE HATEN OMDAT WE VRIENDEN ZIJN.
DOOR ONZE SCHULD... DOOR MIJ.

ZEG DAT NIET. ZE ZIJN DOOD OMDAT ZE OP HUN MANIER VAN ONS HIELDEN.
MAAR LIEFDE EN HAAT LIGGEN DICHT BIJ ELKAAR.

KOM! DEZE BEPROEVING BRENGT ONS NOG DICHTER BIJ ELKAAR, GELOOF ME!
WE HEBBEN DIT DRAMA MET ELKAAR GEMEEN.
MAAR JE MOET NU EERST WAT ETEN.

IK VERONDERSTEL DAT HET HAAR HUIS WAS DAT IN VLAMMEN OPGING?
... DAN HEB JE EEN NIEUW HUIS NODIG!

LOUISIANA, 1946.

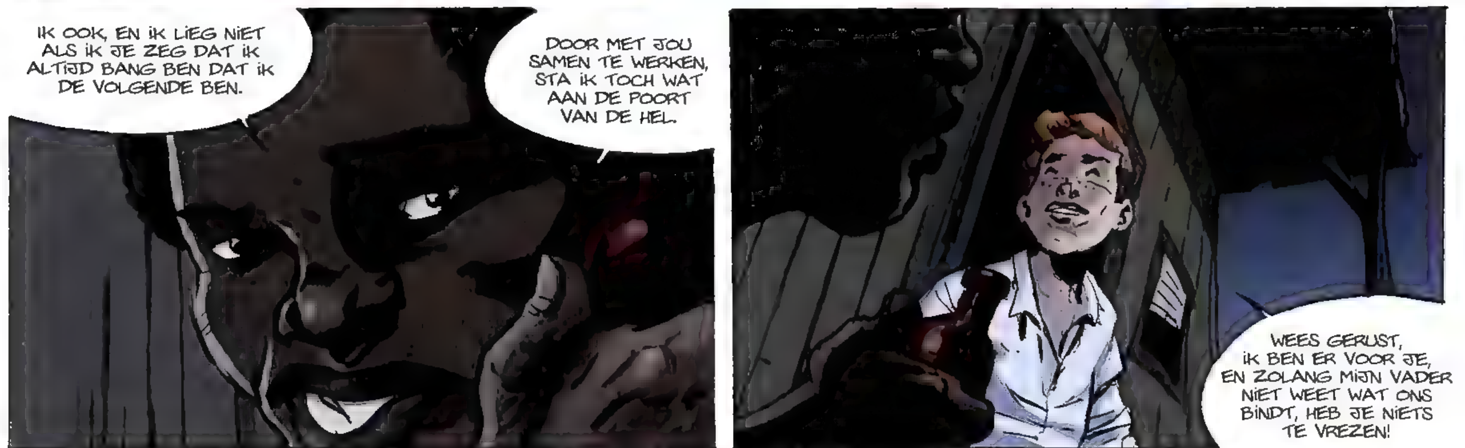
ZE IS AL ZEVEN JAAR DOOD.

EN IK HEB NOG GEEN ENKELE TRAAN OM HAAR GELATEN. DIE AVOND ONTDEKTE IK DAT MIJN MOEDER DEZELFDE IDEEËN DEELDE ALS JOUW VADER, ZIJ HET OP HAAR EIGEN MANIER.

TERWIJL ZE WILDE DAT IK HEM DAT ZOU KWALIJK NEMEN, ZAG ZE NIET DAT ZIJ NET ZO GOED OVERDREEF...

JA... MIJN VADER...

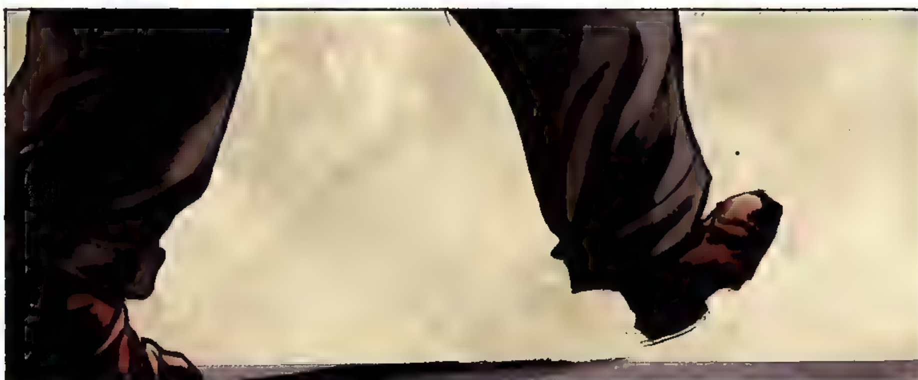

HET GEKKE IS DAT HIJ EEN GOEDE MAN IS...
... IK HEB VAN ALLES GEPROBEERD OM HEM TE DOEN STOPPEN, VOOR DE BLANKEN EN DE ZWARTEN, EN HET LUKT ME NIET.
GELUKKIG GEBEURDE HET DE LAATSTE JAREN MINDER EN IK DENK ZELFS DAT HET AL JAREN GELEDEN IS DAT ZE EEN PICNIC ORGANISEERDEN.
MAAR ELKE KEER ER EEN ZWARTE ARBEIDER OF EEN MOOI GEKLEURD MEISJE VERDWIJNT, VREES IK WEER HET ERGSTE.

IK OOK, EN IK LIEG NIET ALS IK JE ZEG DAT IK ALTIJD BANG BEN DAT IK DE VOLGENDE BEN.
DOOR MET JOU SAMEN TE WERKEN, STA IK TOCH WAT AAN DE POORT VAN DE HEL.
WEES GERUST, IK BEN ER VOOR JE, EN ZOLANG MIJN VADER NIET WEET WAT ONS BINDT, HEB JE NIETS TE VREZEN!

HOUD JE GEDEISD, "ABOEBOE", ZOALS DE PLOEGBAZEN JE NOEMEN, EN ALLES GAAT GOED.
CHEERS, VRIEND!

GOED, EN VERTEL ME NU EENS OVER DAT MEISJE, JE TOEKOMSTIGE VROUW.

LOUISIANA, 1946.
DE VOLGENDE DAG.
WILL'S
TOOLS

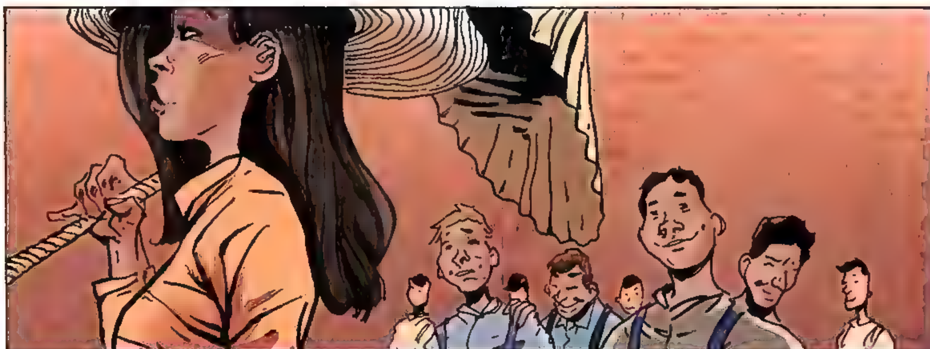

PINNK

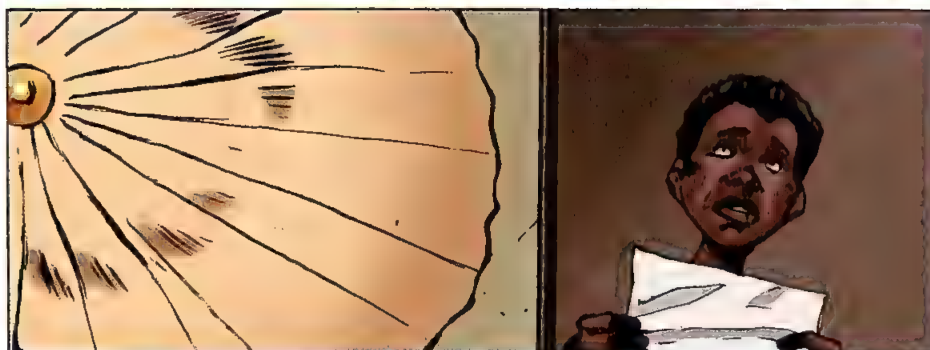

MIDDAG! EEN HALFUUR PAUZE OM TE SCHAFTEN EN DAARNA WIL IK IEDEREEN TERUG OP ZIJN POST ZIEN STAAN!

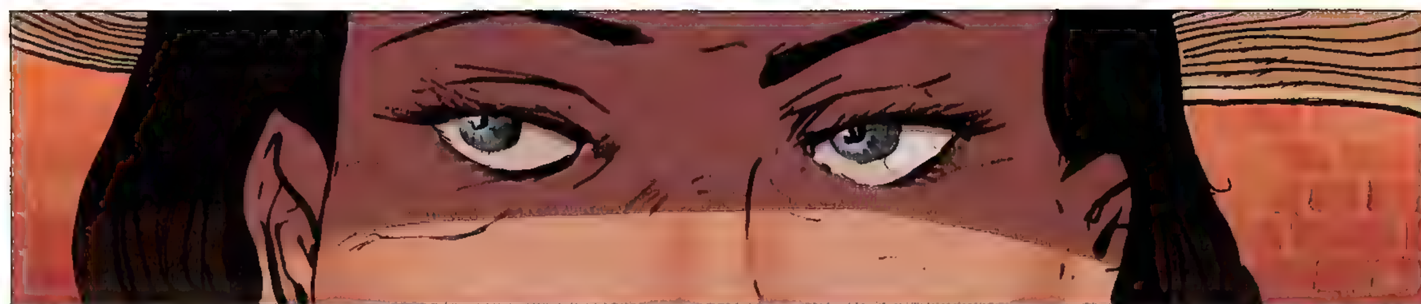

WILL'S TOOLS

JUFFROUW...

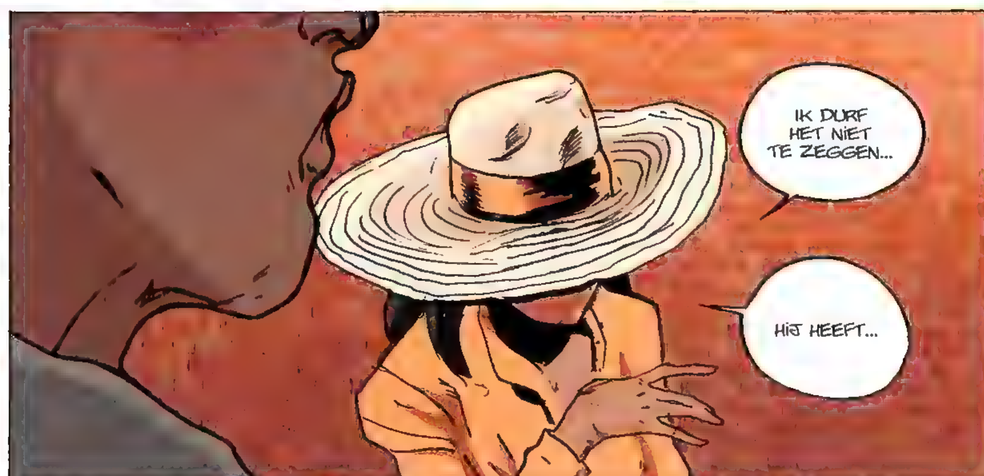
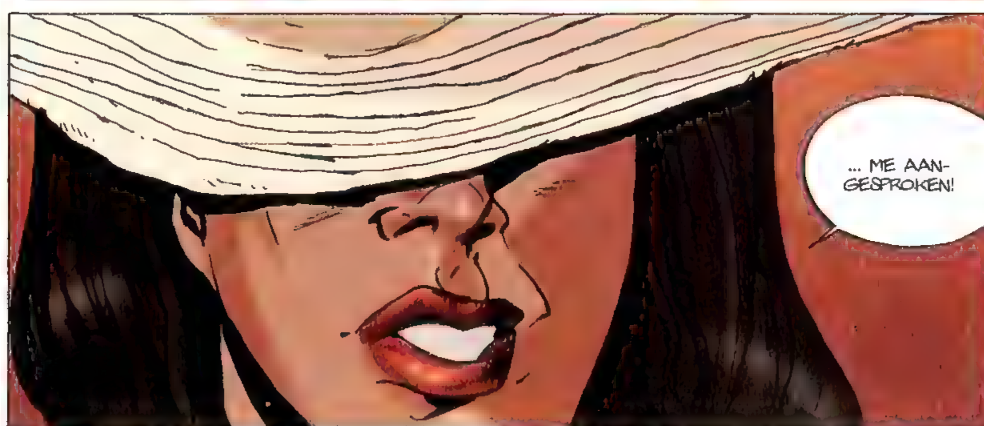

LADY GWENDOLYNE.

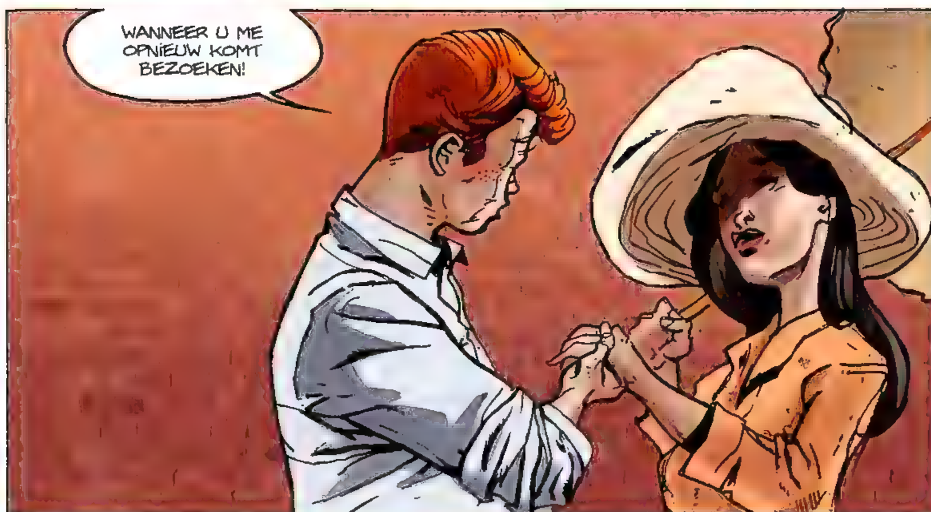

WILLIAM? BENT U VERGETEN HOE U EEN JONGEDAME MOET GROETEN IN HET BIJZIJN VAN HETZELFDE SOORT PUMMEL ALS UZELF?
IN LEVENDE LIJVE EN OP TIJD.
NEE! NEE, NEE, NATUURLIJK NIET!

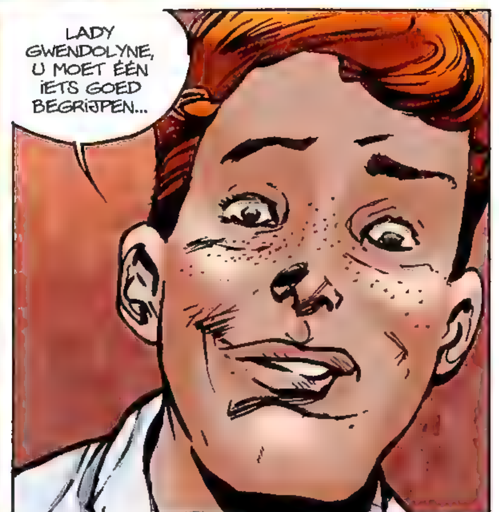
UW NEGER DAAR...

WAT?... WIE? ABE?
ZIJN NAAM KAN ME NIET SCHELEN, ZE LIJKEN ALLEN OP ELKAAR.
WEL, HIJ WAS ONBELEEFD. HIJ WAS ZELFS VULGAIR!

ABE?! MAAR DAT IS NIET MOGELIJK! HOEZO? WAT HEEFT HIJ GEDAAN?

IK DURF HET NIET TE ZEGGEN...
HIJ HEEFT...

... ME AAN-GESPROKEN!

AH?
AH...
IK SNAP HET. IK ZAL 'M ZEGGEN DAT DE VOLGENDE KEER NIET MEER TE DOEN.
DE VOLGENDE KEER?

WANNEER U ME OPNIEUW KOMT BEZOEKEN!

LADY GWENDOLYNE, U MOET ÉÉN IETS GOED BEGRIJPEN...

WILL'S TOOLS
... WIE MIJN HART STEELT, KRIJGT ER DIT ALLEMAAL BIJ!
ALLES IS VOOR HAAR!
ALLES!

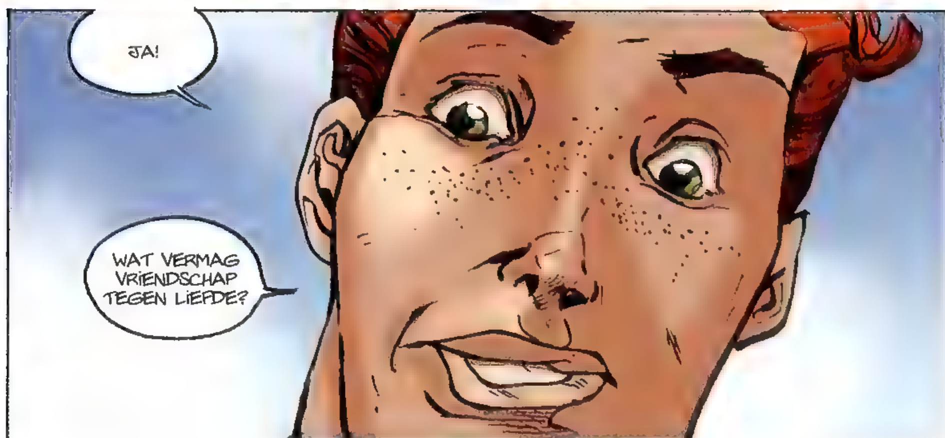

MENEER, DAN ZAL DIE VROUW DE GELUKKIGSTE ALLER ECHTGENOTES ZIJN!

IK LEID HIERUIT AF DAT IK DIT ALLES VOOR MIJN RIVALEN TE ZIEN KRIJG?
... ALS IK TENMINSTE ECHT DE EERSTE BEN UITERAARD!

NATUURLIJK, IK BEN TE VERLEGEN OM EEN JONGE-DAME UIT TE NODIGEN, DAT WEET U!
KOM, NEEM MIJN ARM, IK PROFITEER VAN DE AFWEZIGHEID VAN MIJN ARBEIDERS OM U EEN RONDLEIDING TE GEVEN.

VERLEGEN, ZEI U?

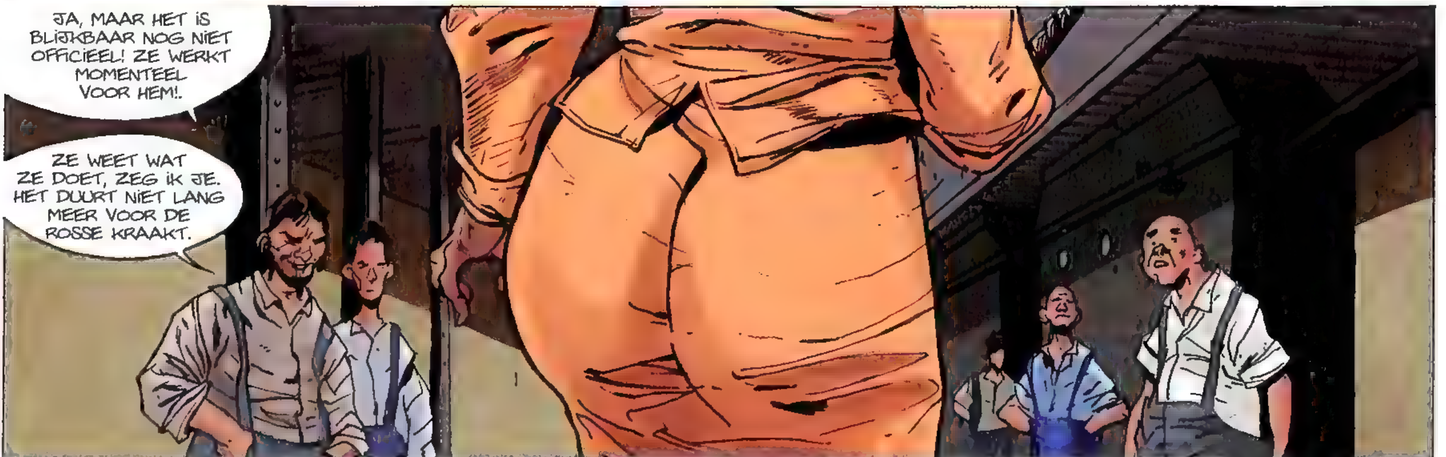

U LIJKT ME PLOTS HEEL ZELFZEKER.
INDERDAAD, IK VOEL ME ANDERS! IK VOEL IETS STERKERS IN MIJ DAT ME KRACHT EN MOED GEEFT.
IETS STERKERS? ECHT? IETS STERKERS DAN... VRIENDSCHAP?

JA!
WAT VERMAG VRIENDSCHAP TEGEN LIEFDE?

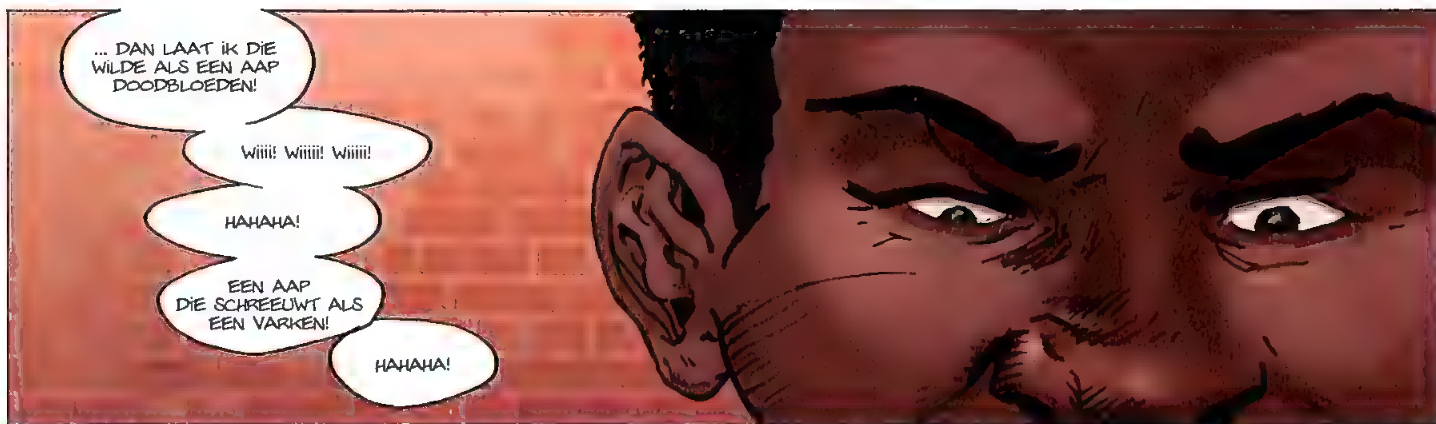

TWEE MAANDEN LATER

HEY, DUDE! DAAR IS ZE!
HET KIPPETJE VAN DE BOSS!

HET JUFFERTJE KAN NOGAL MET HAAR KONT WIEGEN.
GOEDE VANGST VOOR DE BAAS.

JA, MAAR HET IS BLIJKBAAR NOG NIET OFFICIEEL! ZE WERKT MOMENTEEL VOOR HEM!.
ZE WEET WAT ZE DOET, ZEG IK JE. HET DUURT NIET LANG MEER VOOR DE ROSSE KRAAKT.

IN ELK GEVAL IS ER EEN DIE NIET GEVOELIG IS VOOR DE VORMEN VAN DE DAME.
HIJ IS EN BLIJFT EEN NEGER.
ZWIJG! IK WEET NU AL NIET WAT ME TEGENHOUDT OM HEM OP ZIJN GEZICHT TE SLAAN...
DE BAAS WELLICHT.
JA, DAT IS HET. MAAR DE DAG WAAROP HIJ ER NIET MEER AAN DENKT OM ZIJN KERMISDIER TE VERDEDIGEN...

... DAN LAAT IK DIE WILDE ALS EEN AAP DOODBLOEDEN!
Wiiii! Wiiiii! Wiiiii!
HAHAHA!
EEN AAP DIE SCHREEUWT ALS EEN VARKEN!
HAHAHA!

BENDE VARKENS!
NEEM JULLIE SPULLEN EN VERDWIJN VOOR ALTIJD UIT MIJN OGEN!

HET SPIJT ME OPNIEUW, LADY GWENDOLYNE!
IK ZAL HET VOOR EENS EN ALTIJD REGELEN!

LUISTER GOED ALLEMAAL!
DE VOLGENDE DIE GEEN RESPECT BETOONT VOOR WIE VOOR MIJ ALLES BETEKENT, GOOI IK NIET ALLEEN BUITEN, MAAR KRIJGT OOK NOG EEN VUIST IN HET GEZICHT!
WIE HET OP HAAR HEEFT GEMUNT, HEEFT HET OP MIJ GEMUNT, WANT...

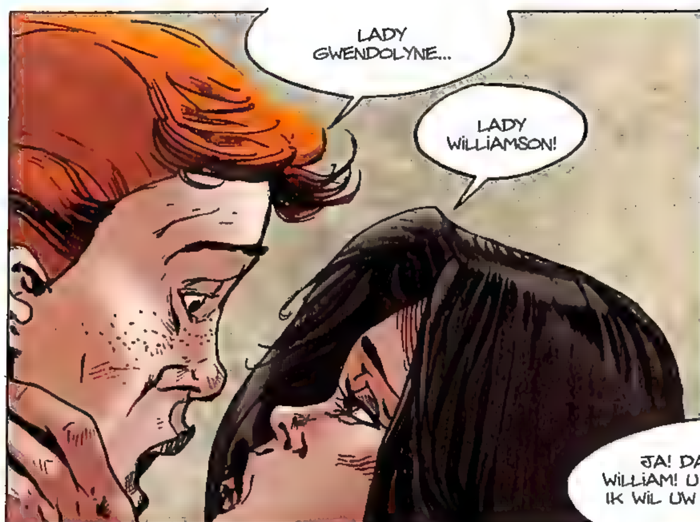

... LADY GWENDOLYNE WORDT MISS WILLIAMSON!...
... MIJN VROUW! EN NIETS OF NIEMAND KOMT TUSSEN ONS IN TE STAAN!

AHEM...
... LADY GWENDOLYNE, IK...

DAT HAD IK NIET MOETEN ZEGGEN...

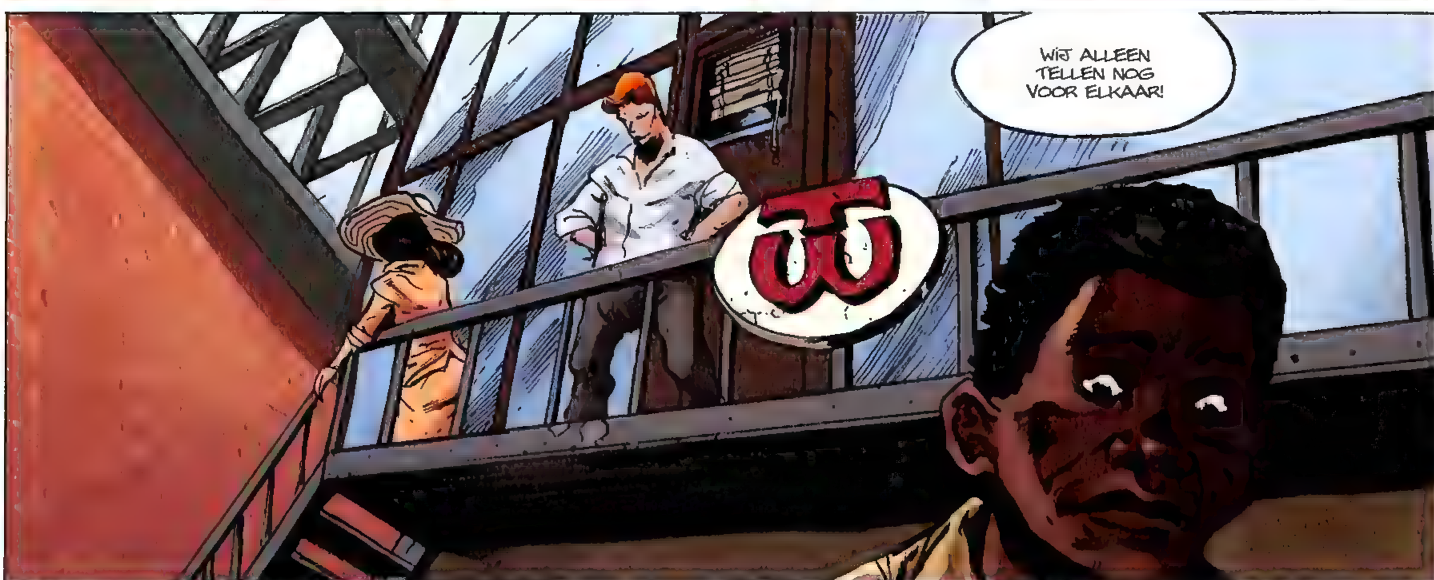

... IK WEET NIET WAT ME BEZIELDE...

LADY GWENDOLYNE...
LADY WILLIAMSON!

JA! DAT WIL IK, WILLIAM! U HAD GELIJK! IK WIL UW VROUW ZIJN!

NIETS ZAL NOG ALS VROEGER ZIJN!!

WIJ ALLEEN TELLEN NOG VOOR ELKAAR!

WIJ TWEE..

... EN NIEMAND ANDERS!

LOUISIANA, 1947.

ABE!

LAAT DE JALOEZIEËN ZOALS ZE ZIJN, WIL JE? IK HEB NIETS TE VERBERGEN!

EN IK WEL?

NEE... NEE, DAT BEDOELDE IK NIET. GA ZITTEN.

WILL, WE MOETEN PRATEN. IK HEB HET JE AL MEERMAALS GEVRAAGD, MAAR JE ONTWIJKT ME. ZEG HET ME DAN ALS IK IETS HEB GEDAAN.
WAT? IK BEN EEN BEETJE GESPANNEN, EN DAN?
GWENDOLYNE IS NOG ALTIJD NIET ZWANGER... WE ZIJN AL ELF MAANDEN GETROUWD, VERDOMME!
DENK JE DAT IK DAAR NIET ZENUWACHTIG VAN WORD?

AL ELF MAANDEN GETROUWD, JA. DRIE MAANDEN NA JULLIE EERSTE ONTMOETING...

WAT BEDOEL JE DAARMEE? TOE DAN, ZEG HET MAAR! EN WAT GAAT JOU DAT VOOREERST AAN? HEB IK JOUW TOESTEMMING NODIG? SINDS WANNEER IS DE TOESTEMMING NODIG VAN EEN...

... NEGER?

MAAR NEE, ZEG!
VAN EEN VRIEND!

IK WILDE ZEGGEN: SINDS WANNEER IS DE TOESTEMMING NODIG VAN EEN VRIEND OM TE TROUWEN?!

SINDS ALTIJD.
DAAR ZIJN VRIENDEN VOOR. EN DAT HEBBEN WE ALTIJD VOOR ELKAAR BETEKEND, JIJ EN IK.

JA, MAAR NU HEB IK EEN VROUW EN ZIJ GAAT VOOR OP VRIENDEN.
VIND ER ZELF OOK MAAR EEN EN DAN ZAL JE ZIEN WAT IK BEDOEL!

IK BEN NOG JONG, IK HEB ALLE TIJD.
WAAR WILDE JE ME VOOR ZIEN?
VOOR DE EIGENDOMSAKTE VAN JE HUIS...
JA?

DIE DOCUMENTEN ZIJN VERDWENEN. HEB JIJ ZE?
NEE.
ZEKER?
WAT HEB IK AAN DIE AKTE DIE OP JOUW NAAM STAAT?

TJA...
... VERDOMME, DA'S KLOTE. ALS MIJN VADER DAT ONTDEKT, KRIJG IK GEDONDER, ABE, BESEF JE DAT?!...
WE MOETEN HET TERUGVINDEN, KOSTE WAT HET KOST. JE KAN GAAN!
EN DOE DE DEUR ACHTER JE DICHT ABOEBOE.

GOED, BAAS.

LOUISIANA,
EEN JAAR LATER.

ZO WEINIG LICHT IS NIET GOED VOOR JE OGEN ALS JE LEEST.

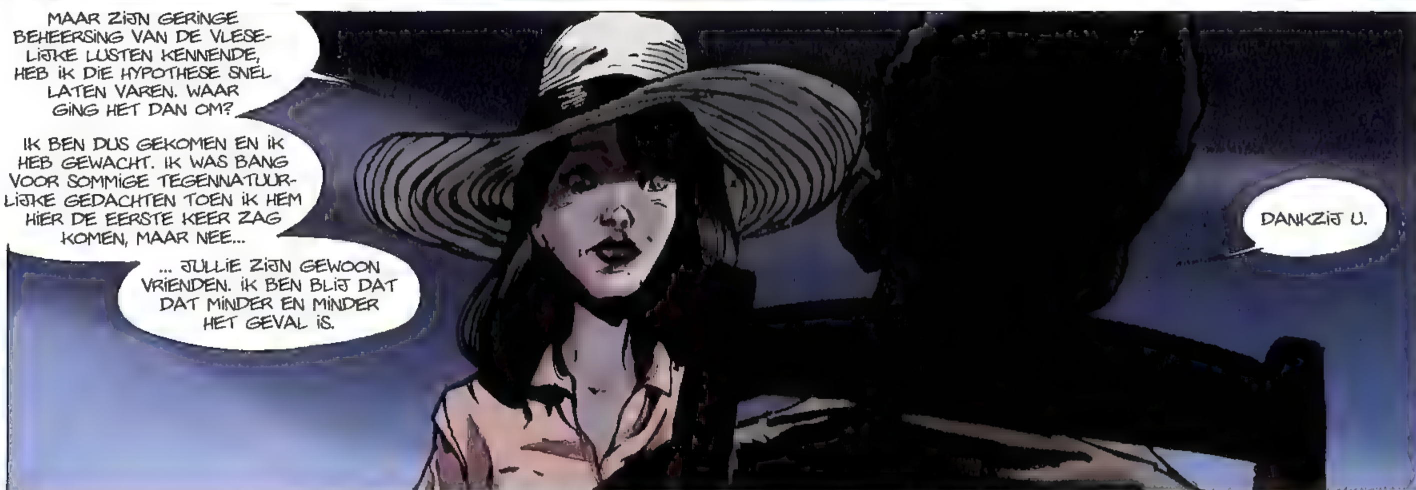

U KUNT DUS LEZEN...
... HEBT U NOG ANDERE VERBORGEN TALENTEN?
WAT KAN IK OP DIT LATE UUR VOOR U BETEKENEN, LADY GWENDOLYNE?

IK VERONDERSTEL DAT WILL NIET WEET DAT U HIER BENT, EN DAT NIET HIJ U HEEFT VERTELD WAAR IK WOON...
... IK LEID HIERUIT AF DAT U DAAR VORIG JAAR ZELF BENT ACHTERGEKOMEN. VERGIS IK ME?

INDERDAAD...
PROPERTY

... IK KIJK GRAAG NA OF ALLE PAPIEREN VAN MIJN MAN IN ORDE ZIJN.
RONDNEUZEN EIGENLIJK...

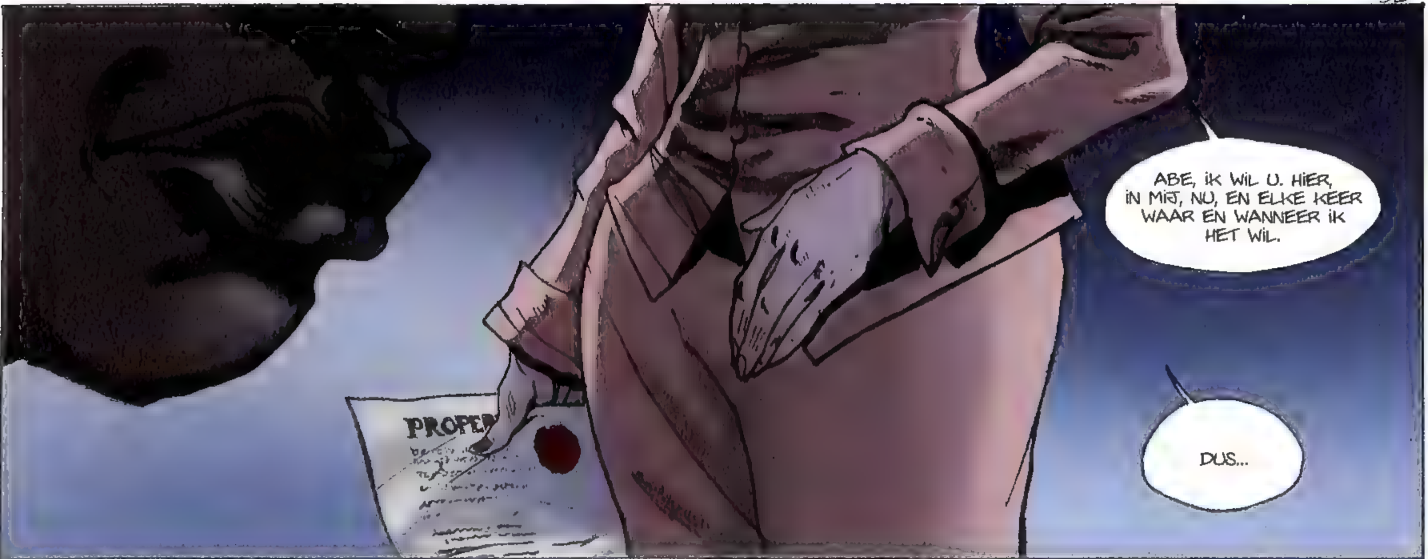

ZOALS U!
U WEET WAT ER GEBEURT ALS IK DIT MIJN SCHOONVADER MELD?
DAN NODIGT HIJ ME UIT OP EEN VAN ZIJN PICNICS.
MAAR DAT ZAL SOWIESO GEBEUREN ALS U HET BESTAAN VAN DEZE PLAATS EN WIE ER WOONT BEKEND ZAL MAKEN.
DAT KLOPT.
WEET U, EERST DACHT IK DAT WILL EEN LIEFDESNESTJE HAD WAAR HIJ MINARESSEN ONTVING.

MAAR ZIJN GERINGE BEHEERSING VAN DE VLESELIJKE LUSTEN KENNENDE, HEB IK DIE HYPOTHESE SNEL LATEN VAREN. WAAR GING HET DAN OM?
IK BEN DUS GEKOMEN EN IK HEB GEWACHT. IK WAS BANG VOOR SOMMIGE TEGENNATUURLIJKE GEDACHTEN TOEN IK HEM HIER DE EERSTE KEER ZAG KOMEN, MAAR NEE...
... JULLIE ZIJN GEWOON VRIENDEN. IK BEN BLIJ DAT DAT MINDER EN MINDER HET GEVAL IS.
DANKZIJ U.

DANKZIJ MIJ, JA.
IN HEMELSNAAM, IK DOE AL DEZE MOEITE NIET VOOR NIETS!
MAAR NIET OM DE REDEN WAARAAN JIJ DENKT, DAT VERZEKER IK U! WILL DENKT DAT HIJ ME NIET ZWANGER KAN MAKEN.
OKÉ, HIJ KRIJGT HEM NAUWELIJKS NOG RECHT, MAAR EIGENLIJK REGEL IK HET ZO DAT ZIJN POGINGEN NIET SAMENVALLEN MET MIJN CYCLUS.

ZO VERMIJD IK DAT IK ME NODELOOS TOETAKEL DOOR EEN ZWANGERSCHAP EN EEN KIND KRIJG DAT IK NIET WIL.
OH, IK VERTEL U DIT ALLES ZONDER VREES DAT U DIT AAN IEMAND ANDERS DOORZEGT. U WEET WAT HET WOORD VAN EEN NEGER WAARD IS TEGENOVER DAT VAN EEN FATSOENLIJKE DAME.

NEE, WAT ME HIER BRENGT, IS DAT IK LANGZAAM AAN IETS VOOR U BEGON TE VOELEN SINDS IK U IN DE FABRIEK BEGON GADE TE SLAAN.
EEN VERLANGEN.

ABE, IK WIL U. HIER, IN MIJ, NU, EN ELKE KEER WAAR EN WANNEER IK HET WIL.
DUS...

... JA, DIT BLIJFT DUS TUSSEN ONS.
PROPERTY

GA TERUG NAAR HUIS, MILADY. ER WACHT EEN EERLIJKE MAN OP U.
DOE WAT U WIL MET DIE DOCUMENTEN. IK ZAL IN ELK GEVAL NIETS ZEGGEN OVER ONZE ONTMOETING.
IK WIL DE MAN DIE UW BED DEELT GEEN PIJN DOEN.
IK DENK DAT EEN VRIEND MET GOEDE BEDOELINGEN MEER EN OPRECHTER VAN IEMAND HOUDT DAN EEN VROUW MET BIJ-BEDOELINGEN.

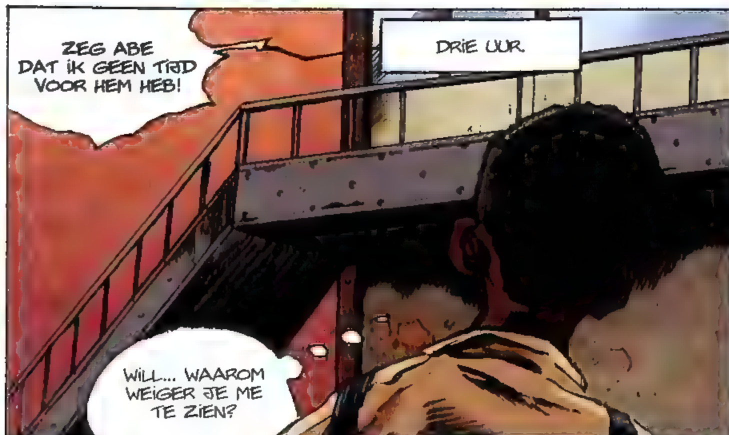

EN GA NU WEG OF IK DREIG EVEN WILD TE WORDEN ALS WAT UW ERGSTE VERHAALTJES OVER MIJN SOORT U VERTELLEN.

VAARWEL, WILL. WE ZIEN ELKAAR NIET MEER TERUG, VREES IK.

LOUISIANA, 1948.
DE VOLGENDE MORGEN.
HALF ZEVEN.
MIJN VRIEND... VANDAAG MOET IK JE VAARWEL KOMEN ZEGGEN...
... IK WACHTTE TOT ZE ME KWAMEN HALEN, MAAR NEE.
NU WEET IK WEL BETER, MIJN EINDE NADERT EN IK MOET JE VAARWEL ZEGGEN.

TIEN VOOR ACHT.

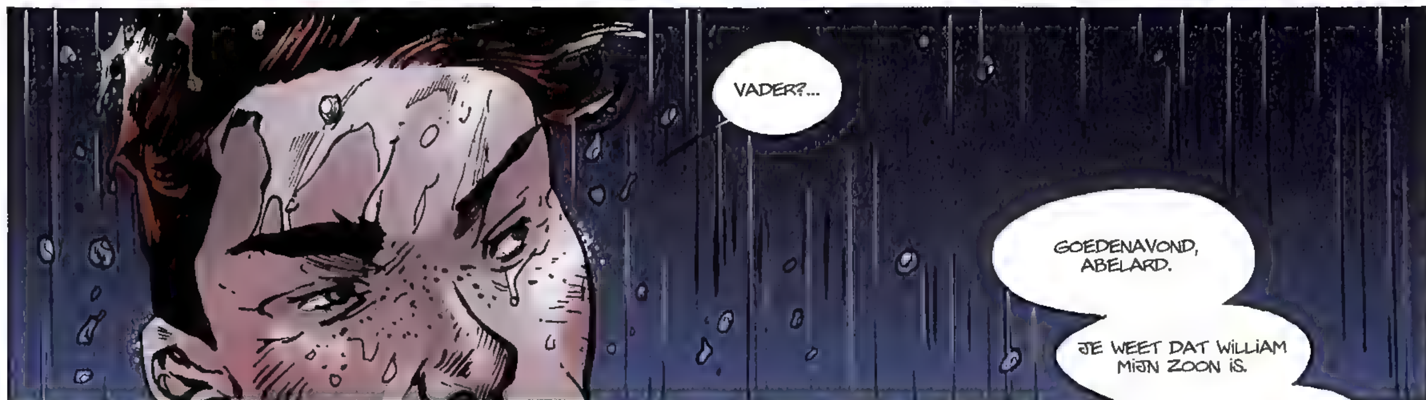

ZEG ABE DAT IK GEEN TIJD VOOR HEM HEB!
DRIE UUR.
WILL... WAAROM WEIGER JE ME TE ZIEN?

HALF ZES.
IK HEB GEEN TIJD, VERDOMME!
MISSCHIEN VERTELDE ZE JE OVER HAAR BEZOEK VAN GISTERENAVOND...

ZEVEN UUR.
... MISSCHIEN OOK NIET.
IK REKENDE ER NIET OP MET JE TE PRATEN, OM HET JE UIT TE LEGGEN.
NEE. IK WILDE JE GEWOON ZEGGEN DAT WE ELKAAR NIET MEER ZOUDEN ZIEN, GOEDE VRIEND.
WANT DIT IS HET EINDE...

ÉÉN MINUUT NA ZEVEN UUR.
DAG, ABOEBOE!

KOM DICHTER, IEMAND WIL JE SPREKEN!
WILL'S TOOLS

VADER?...
GOEDENAVOND, ABELARD.
JE WEET DAT WILLIAM MIJN ZOON IS.

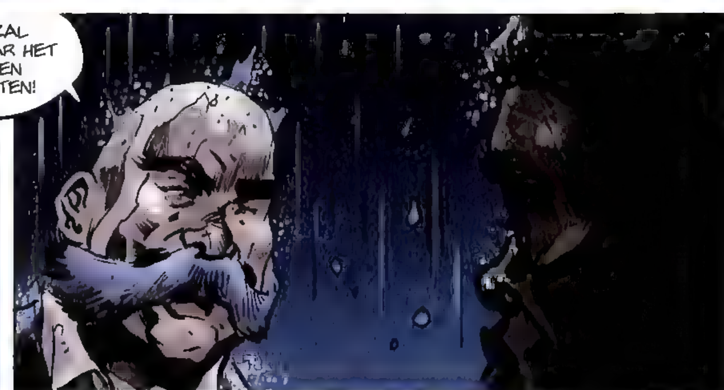

IK HEB HEM ALLES GEGEVEN. IK HOU VAN HEM.

ZEG JE NIETS?
WAAROM ZOU IK? WE WETEN ALLEBEI WAT ER TE WETEN VALT.
U KUNT ONZE VRIENDSCHAP NIET AFPAKKEN, ZELFS ALS...
... U ME DOODT.
IK DOE ZELFS MEER DAN DAT, NIKKER...

... IK ZAL JE UIT ZIJN HART WISSEN.

IK ZAL HEM VERTELLEN WAT ZIJN VROUW EN IK HEBBEN BEKOKSTOOFD OM JE TWEE KEER TE KUNNEN VERMOORDEN.
ZIJ ZAL ZEGGEN DAT JE HAAR HEBT VERKRACHT IN JE HUT TERWIJL ZE IN VREDE KWAM.

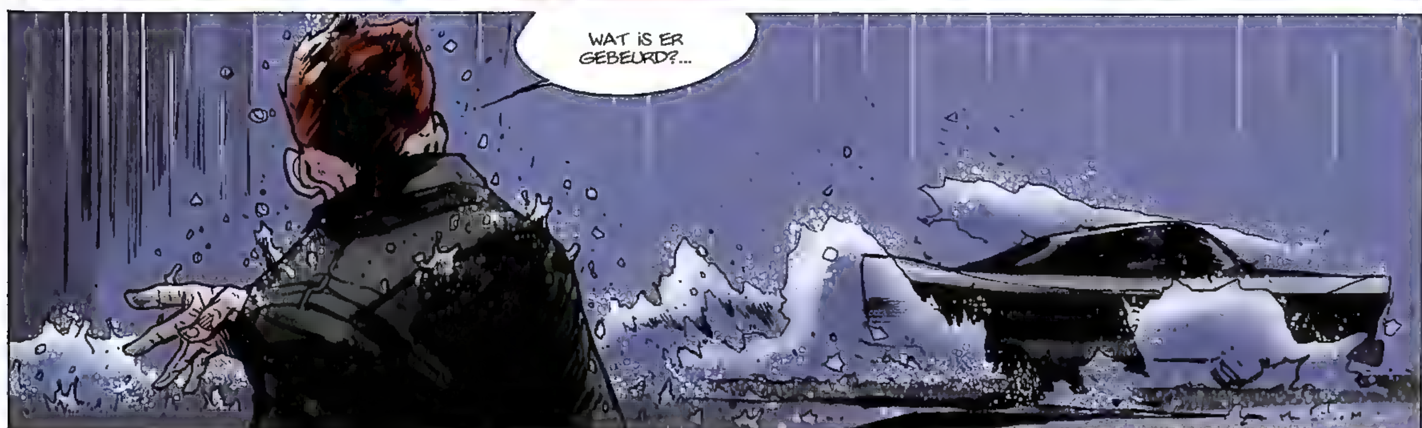

MIJN VRIEND DE DOKTER ZAL ONZE WAARHEID BIJTREDEN.

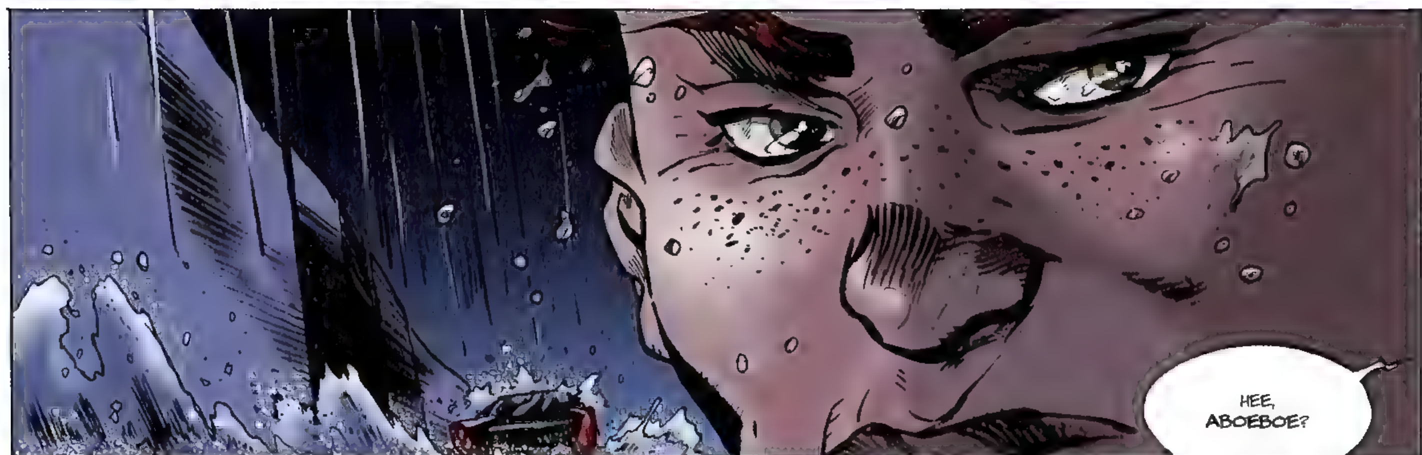

DUS JA, JE ZAL DOOD ZIJN, MAAR HET ZAL HEM GEEN SECONDE SPIJTEN!

DOE WAT U MOET DOEN, IK WEET WAT IK HEB MEEGEMAAKT, WILL OOK. DE TOEKOMST KAN ME NIET SCHELEN.
DAT KOMT GOED UIT, WANT JE HEBT GEEN TOEKOMST MEER.

IK GROET JE NIET, WE ZIEN ELKAAR NIET MEER TERUG.
HEREN...

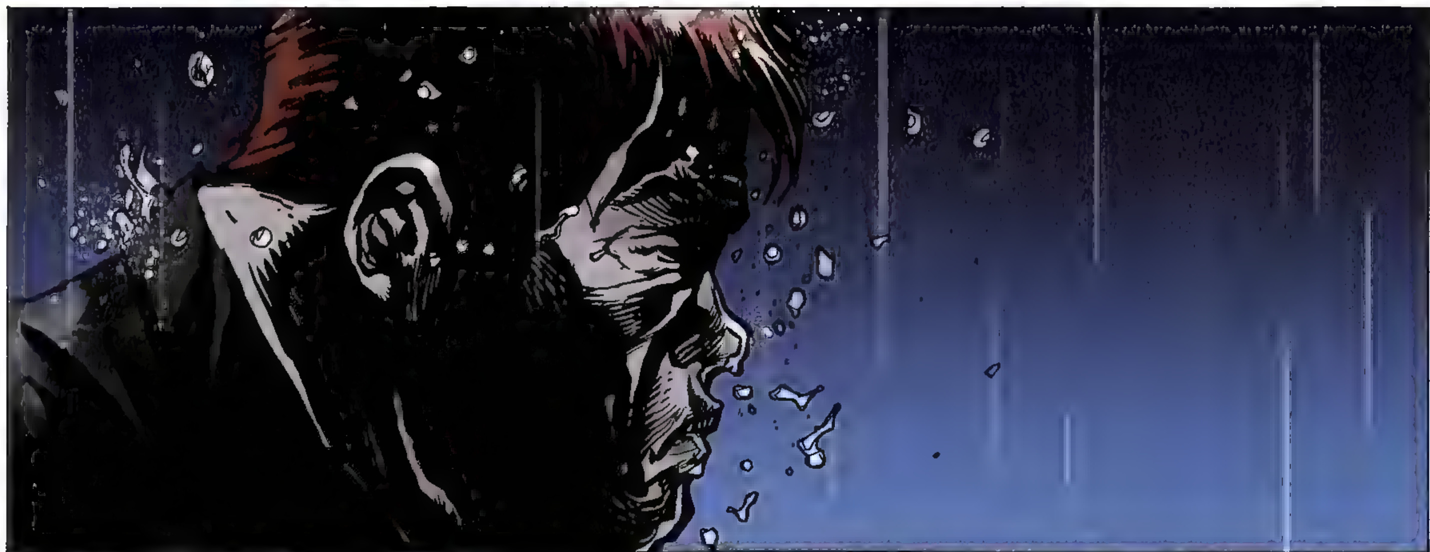

... DOE WAARVOOR IK JULLIE HEB BETAALD.

WAT IS ER GEBEURD?...

HEE, ABOEBOE?

HOEVEEL RONDEN KAN JE HET TEGEN MIJ UITHOUDEN?

DE OUWE VAN DE BAAS EN ZIJN MATEN MET PUNTMUTSEN ZULLEN BLIJ ZIJN. WE HEBBEN DE STRONT OPGEKUIST.

BAAS? BENT U DAAR?
HEB JE DIE SLAG GEZIEN? WE HEBBEN UITGEVOERD WAT UW VADER WILDE!
EN DAARNA...

SCHEER JULLIE WEG!!!

ABE?!
ABE!
STA RECHT, SCHUILPAD!
IK BEN ER!
LAAT ME NIET IN DE STEEK, VRIEND!

IK HEB ALLEEN JOU!
IK HEB ALLES GEZIEN GISTERENAVOND! IK VOLGDE GWENDOLYNE MET DE GEDACHTE DAT ZE NAAR JOU GING.
IK WAS JALOERS, JALOERS OP JOU!
TOT HET LAATSTE MOMENT WAS IK VERBLIND DOOR HAAT, ALSOF DE ANGST ME EEN BLOEDDORSTIG, ZWART MONSTER LIET ZIEN.
IK DACHT DAT JE HAAR MINNAAR WAS.
MAAR VERSTOPT ACHTER HET HUIS, DICHTBIJ HET TERRAS WAAR IK JULLIE WILDE BETRAPPEN, HEB IK ALLES GEHOORD, ABE!
IK WEET ALLES!
SORRY, SORRY DAT IK AAN JE TWIJFELDE, SCHUILPAD!

"SCHILDPAD"...
HET IS "SCHILDPAD"...
WILL?

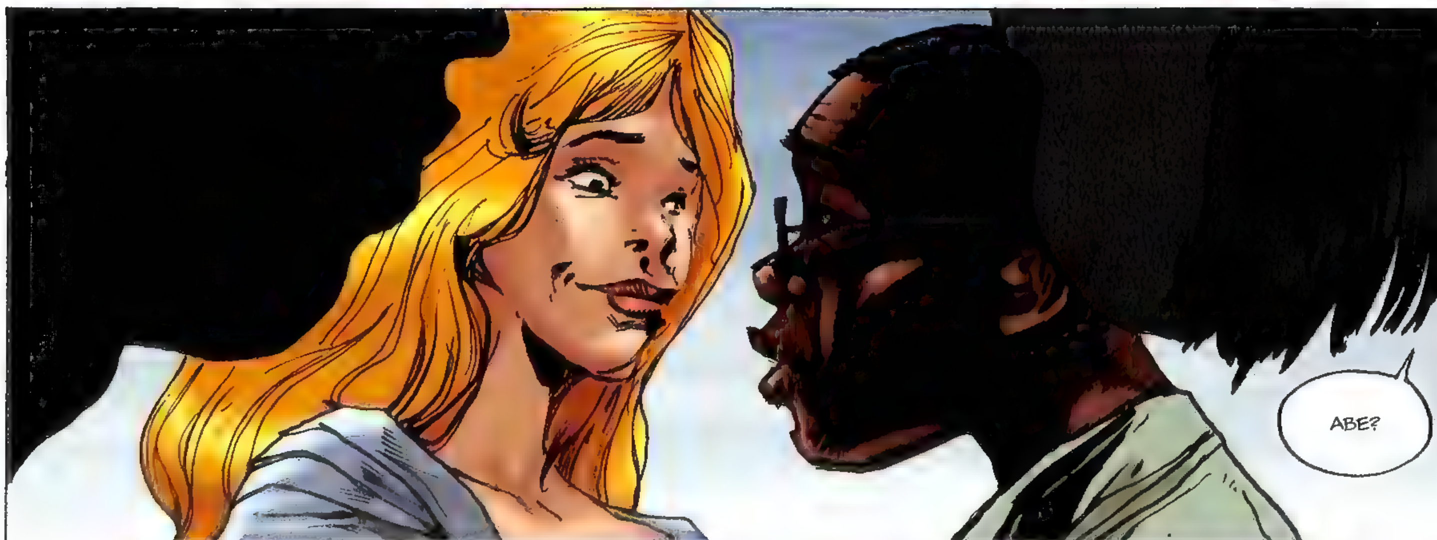

JA, ABE?

DEZE AVOND STERF IK...

WASHINGTON,
28 AUGUSTUS 1963.

ABE?

WILL?
BESEF JE WELKE WEG WE HEBBEN AFGELEGD?
ONZE OUDERS LEEFDEN NIET LANG GENOEG OM DIT HISTORISCHE MOMENT MEE TE MAKEN

HET ZOU HUN EEN HARTAANVAL GEGEVEN HEBBEN.
EN TOCH... WAT EEN LEVEN!
IK LAS ONLANGS DAT MEN VAN PLAN IS OM EEN FILM TE MAKEN OVER DE MOORD OP MIJN VADER DOOR GWENDOLYNE NADAT IK VOOR ALTIJD ALS VERMIST WERD OPGEGEVEN.
GEWOON OM NOG MEER GELD TE KUNNEN ERVEN...
ZE ZAL WELLICHT OPGEHANGEN WORDEN.

WAANZIN...
GELUKKIG VOOR ONS IS DAT ALLEMAAL VERLEDEN TIJD EN ZIJN OOK ABE EN WILL DOOD.
DOOR DE MAGIE VAN GROTE STEDEN KAN JE EEN NIEUW LEVEN OPBOUWEN ONDER EEN ANDERE IDENTITEIT!
JA, IK BEN LOODGIETER PETER EN JIJ BENT MICHAEL, EEN VAN DE EERSTE ZWARTE UNIVERSITEITS-STUDENTEN!
... LUISTER!

HIJ BEGINT!

* FRAGMENTEN UIT "I HAVE A DREAM", DE TOESPRAAK VAN MARTIN LUTHER KING AAN HET LINCOLN MEMORIAL IN WASHINGTON D.C. OP 28 AUGUSTUS 1963.

“Een verboden vriendschap in het racistische Louisiana van de jaren 1930...”

“Vrienden voor het leven”, niets lijkt Will, een jonge blanke die geen bolleboos is, en zijn pientere, zwarte vriend Abe te kunnen scheiden. Noch de vijandigheid van hun beider families, noch het hatelijke racisme dat de hele Amerikaanse gemeenschap aantast.
Er is zelfs een pact gesloten: Abe helpt Will bij zijn huiswerk en Will zal altijd werk voor Abe vinden. Ondanks de druk en de agressie van het dagelijkse racisme rondom hen blijven de twee mannen in de loop van de jaren gehecht aan hun vriendschap. Maar het broze evenwicht dreigt ondermijnd te worden door verpletterende verantwoordelijkheden, onderdrukkende families en een vrouw...

Kan een zo sterke vriendschap onder zoveel druk in dat Amerika standhouden?

Collectie Bamboe